

V Bruseli 29. 9. 2021
COM(2021) 590 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

o správe o migrácii a azyle

1. ÚVOD

Komisia prijatím nového paktu v septembri 2020 navrhla nový začiatok s komplexným balíkom na zabezpečenie silného a vyváženého migračného a azylového systému, ktorý bude zodpovedať výzvam budúcnosti. Vychádza z výrazného zintenzívnenia úsilia v oblasti migrácie v posledných rokoch. To prinieslo investičnú a operačnú podporu pre členské štáty pod tlakom; nové nástroje pre silnejšiu vonkajšiu hranicu a účinnejšie agentúry EÚ a hlbšiu spoluprácu s kľúčovými externými partnermi na riešenie cieľov EÚ v oblasti migrácie naprieč trasami ako celku, ako aj nový legislatívny vývoj.

V pakte sa stanovil podrobný plán¹ základných krokov. Mnohé z nich sa za posledný rok realizovali alebo sa v nich pokročilo, práca však nie je ešte dokončená.

Rýchlo sa meniaci situácia v oblasti migrácie môže viesť k značnému tlaku na vonkajšiu hranicu EÚ. Každý členský štát môže bez ohľadu na svoju geografickú polohu čeliť zložitým migračným výzvam. Niekedy sú dôvodom zraniteľní ľudia, ktorí odchádzajú zo svojich domovov v dôsledku konfliktu, zmeny klímy, demografie, porušovania ľudských práv alebo chýbajúceho prístupu k základným potrebám. Vždy však existuje riziko nových výziev. Živým príkladom sú nedávne štátom podporované migračné pohyby, keď Bielorusko využíva migráciu ako politický nástroj na destabilizáciu Európskej únie a jej členských štátov. Na zavedených trasách, ako je napríklad centrálné Stredozemie, došlo v roku 2021 k novému náporu. Kríza v Afganistane môže ďalej zvýšiť riziko núteného vysídľovania, migračných tokov v regióne a prevládzačstva do EÚ. Vyvolalo to takisto veľké globálne úsilie na riešenie krízy prostredníctvom humanitárnej podpory² v teréne, evakuácií a presídľovania osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, ako aj podpory pre krajiny susediace s Afganistanom, ktoré prijímajú utečencov. EÚ a členské štáty by mali v plnej miere zohrávať svoju úlohu prostredníctvom balíka podpory pre Afganistan, ktorý bol oznámený pri príležitosti prejavu predsedníčky von der Leyenovej o stave Únie, a to tak v bezprostrednej budúcnosti, ako aj so zreteľom na strednodobé a dlhodobé potreby.

Tieto udalosti poukazujú na to, že naliehavá potreba udržateľného európskeho azylového a migračného rámca zostáva rovnako silná ako kedykoľvek predtým. Tento spoločný rámec musí nachádzať riešenia pre mnohé výzvy, ktorým EÚ čelí: poskytovať istotu, jasnosť a dôstojné podmienky pre mužov, ženy a deti prichádzajúce do EÚ; posilniť schopnosť EÚ účinne riadiť svoje hranice; bojovať proti prevládzačstvu; obmedziť neregulárne trasy a zaistiť účinnejšie návraty v úzkej spolupráci s partnerskými krajinami pôvodu, tranzitu a cieľovými krajinami a podporovať udržateľné a bezpečné možnosti legálnej migrácie. Mal by občanom ukázať, že migrácia je normálnou a zvládnuteľnou súčasťou moderného života, ktorá sa dá zvládnuť účinnou a humánnou spoluprácou.

Na úrovni EÚ zostávajú niektoré veci otvorené, a to tak na internej, ako aj externej úrovni. Hoci je pokrok na externej úrovni zásadný, treba ho doplniť pokrokom na internej úrovni, aby sa dokončila komplexná migračná a azylová politika EÚ. Znamená to predovšetkým dokončenie

¹ Najnovší súčasný stav plánu je uvedený v prílohe 1 k tomuto oznámeniu.

² Humanitárna pomoc EÚ sa poskytuje v súlade so zásadami ľudskosti, nestrannosti, neutrality a nezávislosti a výlučne na základe potrieb. Nemá na ňu vplyv žiaden politický, strategický, vojenský ani ekonomický cieľ (oznámenie o humanitárnej činnosti EÚ: nové výzvy, rovnaké zásady [COM(2021) 110 final]).

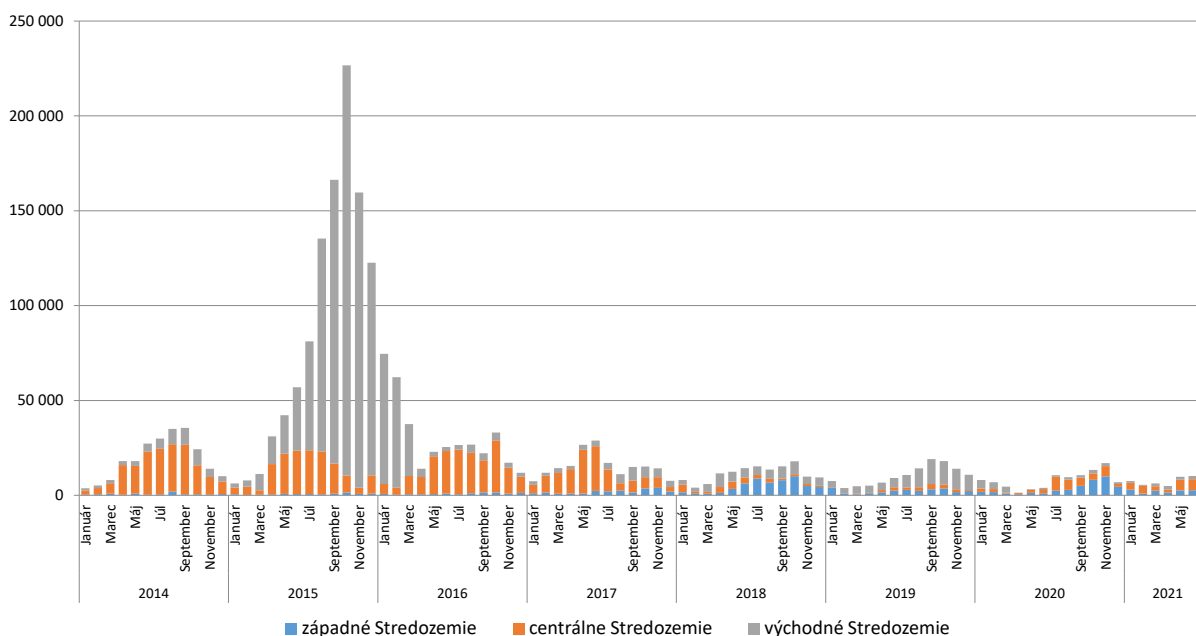
legislatívnej činnosti na návrhoch v rámci Nového paktu o migrácii a azyle³. Ďalší kľúčový prvok bude nadväzovať na schengenskú stratégiu stanovenú v júni 2021⁴. Komisia navrhne v nasledujúcich mesiacoch zostávajúce iniciatívy načrtnuté v pláne.

V tejto správe sa hodnotí dosiahnutý pokrok a kľúčový vývoj v oblasti migračnej a azylovej politiky, ku ktorému za posledný rok a pol došlo, načrtáva sa kontext, v ktorom sa dosahuje pokrok, identifikujú sa základné výzvy a zdôrazňujú oblasti, v ktorým možno očakávať priaznivý vývoj, a zároveň sa v nej uvádzajú kroky, ktoré povedú k robustnejšej, pragmatickejšej a spravodlivejšej migračnej a azylovej politike

2. SÚČASNÝ STAV KĹÚČOVÝCH TRÁS

Súhrnne je celkový počet neregulárnych migrantov na všetkých trasách výrazne pod úrovňou pred krízou v roku 2015 – a to aj pri zohľadnení vplyvu pandémie, ktorá v rokoch 2020 – 2021 znižovala všetku aktivitu. Počet prichádzajúcich sa však začína zvyšovať, pričom počet nelegálnych prekročení hraníc na všetkých vonkajších hraniciach EÚ za deväť mesiacov roku 2021 dosiahol približne 120 000 v porovnaní s takmer 77 000 v rovnakom období roku 2020 a o niečo viac ako 91 000 v rovnakom období roku 2019.

Neoprávnené prekročenia hraníc na troch hlavných trasách (zdroj: Frontex)

V **centrálnom Stredomorí** došlo v roku 2021 k najvyššiemu nárastu (+82 %) zo všetkých trás. Hoci celkový počet príchodov na **Maltu** v roku 2021 bol 470, čo predstavuje pokles o 78 % v porovnaní s rovnakým obdobím v roku 2020, treba to vnímať v kontexte prudkého nárastu počtu príchodov do **Talianska** s celkovým počtom viac ako 41 000 príchodov, pričom takmer polovica z nich je z Líbye. Migrácia z Tuniska zostáva v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi aj naďalej vysoká a predstavuje takmer 40 % neregulárnych migrantov, ktorí v tomto roku

³ COM(2020) 609, 23. 9. 2020.

⁴ COM(2021) 277, 2. 6. 2021.

zatiaľ prišli do Talianska. Ďalším významným trendom je zvýšený počet prichádzajúcich priamo do Talianska, na rozdiel od vylodenia po pátraní a záchrane.

Celkový počet príchodov do **Španielska** v roku 2021 je 25 852 (k 19. septembru 2021), čo je o 54 % viac ako v rovnakom období roku 2020. Spôsobuje to predovšetkým fakt, že príchody na Kanárske ostrovy sa viac ako zdvojnásobili. Hlavnou krajinou odchodu migrantov prichádzajúcich na španielsku pevninu po trase cez západné Stredomorie je Alžírsko, po ktorom nasleduje Maroko. Hlavnými krajinami odchodu po atlantickej trase na Kanárske ostrovy sú Maroko, Mauretánia a Senegal.

Na **trase cez východné Stredomorie** je celkový údaj v roku 2021 nižší ako v minulom roku, pričom v roku 2021 sa zatiaľ výrazne znížil počet príchodov do Grécka o 58 %. Naopak, v roku 2021 došlo k nárastu príchodov na Cyprus o približne 47 % a k pozoruhodnému nárastu príchodov priamo z Turecka do Talianska o 208 %, pričom v roku 2021 prišlo z Turecka do Talianska 6 175 osôb v porovnaní s 2 007 osobami v roku 2020.

Na **Cypre** bolo v roku 2021 k dnešnému dňu hlásených 6 026 príchodov do vládou kontrolovaných oblastí, 5 413 po prekročení demarkačnej línie a 613 priamo loďou, v porovnaní s približne 4 100 príchodmi cez demarkačnú líniu a loďou v tom istom období minulého roka, kde bolo zaznamenaných 5 400 príchodov cez demarkačnú líniu a 496 príchodov loďou priamo do oblastí kontrolovaných cyperskou vládou, či už z Libanonu, Sýrie alebo Turecka (334 z Turecka).

Znepokojujúcim vývojom bola inštrumentalizácia migrácie na politické účely na rôznych vonkajších hraniciach EÚ⁵. Najvýraznejšie bol však zaznamenaný v júni 2021, keď **Bielorusko** zorganizovalo štátom podporované prevádzachstvo do EÚ. Išlo o následok politických nepokojov v Bielorusku a medzinárodnej reakcie na nútené pristátie osobného lietadla v Minsku. Lety a cestovanie v rámci krajiny boli zorganizované tak, aby uľahčili tranzit migrantov najskôr do Litvy a potom do Lotyšska a Poľska, pričom väčšinu tvorili irackí štátni príslušníci. Neregulárne príchody do Litvy v roku 2021 sú viac ako päťdesiatkrát vyššie ako príchody v roku 2020. Poľsko a Lotyšsko takisto zaznamenali výrazný nárast neoprávnených prekročení hraníc z Bieloruska.

V dôsledku spoločného úsilia EÚ (pozri ďalej) sa počet denných neregulárnych príchodov výrazne znížil, migračný tlak z Bieloruska však pretrváva.

Ďalším príkladom toho, ako si meniace sa vzorce vyžadujú neustálu pozornosť, je nárast počtu prekročení z EÚ do Spojeného kráľovstva cez Lamanšský prieliv. Do septembra 2021 bolo zaznamenaných 13 500 osôb, ktorí toto prekročenie absolvovali, v porovnaní s 8 500 ľuďmi za celý rok 2020.

Neregulárne príchody z **Afganistanu** do EÚ nepreukázali od nedávnych nepokojov výraznú zmenu. EÚ a členské štáty napriek tomu preukázali odhodlanie poučiť sa z minulých skúseností a koordinovane pracovať na zvládnutí humanitárnej výzvy, ako aj pripravenosť na potenciálne migračné pohyby a nové bezpečnostné riziká.

Situácia v Afganistane – okamžitá reakcia EÚ

Po dramatických udalostiach v Afganistane je politická a bezpečnostná situácia naďalej veľmi nestála.

⁵ Vyhlásenie Rady pre zahraničné veci zo 6. marca 2020 a závery Európskej rady z 24. – 25. júna 2021.

Len v tomto roku **bolo vnútorne vysídlených asi 635 000 Afgancov**, pričom podľa odhadov sa v tomto regióne nachádzajú viac ako 2 milióny registrovaných utečencov spolu s odhadovanými 3 miliónmi neregistrovaných utečencov. Prebieha celý rad opatrení EÚ.

- Súčasťou **evakuácií** boli všetci miestni zamestnanci EÚ s nezaopatrenými osobami, ako aj značný počet zamestnancov v úzkom kontakte s EÚ alebo členskými štátmi. Členské štáty by mali v plnej miere využiť existujúce možnosti na riešenie bezprostredných potrieb evakuovaných Afgancov, a to aj využitím prostriedkov, ktoré v rámci existujúcich národných programov zostali nevyužitú. Potrebná je ďalšia spolupráca s cieľom pokračovať v evakuácii tých Afgancov, ktorí najviac potrebujú ochranu, najmä tých, ktorých životy sú ohrozené, ako sú obhajcovia ľudských práv, sudcovia a pracovníci v rámci systému súdnictva, novinári a aktivisti občianskej spoločnosti.
- **Humanitárni partneri** EÚ naďalej vykonávajú svoju činnosť v teréne tam, kde to bezpečnostná situácia dovoľuje. Poskytovaná pomoc zahŕňa zdravotné služby, distribúciu potravín, núdzové zásobovanie vodou a poskytovanie sanitárnych služieb, ako aj rýchlu reakciu pre novo vysídlené osoby. Na **stretnutí ministrov OSN na vysokej úrovni o humanitárnej situácii v Afganistane** 13. septembra EÚ a jej členské štáty oznámili celkový prísľub vo výške približne 677 miliónov EUR. Zahŕňa to humanitárnu pomoc EÚ v roku 2021 vo výške viac ako 200 miliónov EUR.
- **Fórum EÚ na vysokej úrovni zamerané na poskytovanie ochrany ohrozeným Afgancom**, na ktorom sa stretnú ministri zahraničných vecí a ministri vnútra, aby prediskutovali komplexné udržateľné riešenia pre Afgancov, ktorí najviac potrebujú medzinárodnú ochranu, sa uskutoční 7. októbra. Medzi tieto riešenia patrí budúce úsilie EÚ v oblasti presídľovania, ako aj doplnkové možnosti legálnej migrácie, ako je zlúčenie rodiny, program súkromného sponzorstva alebo prijatie na štúdium alebo prácu, a to s dodatočnou finančnou podporou EÚ na zosúladenie politických záväzkov a integračného úsilia členských štátov. Osobitnú pozornosť by malo venovať afganským obhajcom ľudských práv, sudcom a pracovníkom systému súdnictva, novinárom a aktivistom občianskej spoločnosti, ktorí sú v ohrození života.
- V súlade so závermi Rady z 21. septembra 2021 bude EÚ iniciovať aj **regionálnu politickú platformu** spolupráce s priamymi susedmi Afganistanu s cieľom predchádzať negatívnym účinkom presahovania v tomto regióne a podporovať hospodársku odolnosť a regionálnu hospodársku spoluprácu, ako aj humanitárne potreby a potreby v oblasti ochrany.
- Aby sa zaistilo, že situácia v Afganistane nepovedie k novým bezpečnostným hrozbám pre občanov EÚ, vypracoval sa akčný plán boja proti terorizmu v Afganistane, ktorý bol predložený Stálemu výboru pre operačnú spoluprácu v oblasti vnútornej bezpečnosti (COSI). V rámci jedného z odporúčaných opatrení sa od výboru COSI požaduje, aby schválil protokol, v ktorom sa stanoví trojstupňový postup pre posilnené bezpečnostné kontroly všetkých osôb, ktoré prekračujú alebo prekročili vonkajšie hranice EÚ v nadväznosti na vývoj v Afganistane, ktorý umožní včasné, jednotné a posilnené **bezpečnostné kontroly**, s podporou agentúr EÚ, navrhnuté tak, aby dokázali identifikovať jednotlivcov, ktorí by mohli predstavovať riziko pre vnútornú bezpečnosť EÚ.

V súlade so závermi Európskej rady z 24. – 25. júna Komisia spolu s vysokým predstaviteľom predložila akčný plán pre migráciu, ktorý reaguje na udalosti v Afganistane a v ktorom sa zdôrazňujú okamžité a krátkodobé opatrenia EÚ, čo zodpovedá vyhláseniu, ktoré prijali ministri na mimoriadnej rade pre spravodlivosť a vnútorné veci 31. augusta. Činnosť EÚ týkajúca sa strednodobých a dlhodobých opatrení reagujúcich na vyhlásenie je opísaná ďalej v tejto správe.

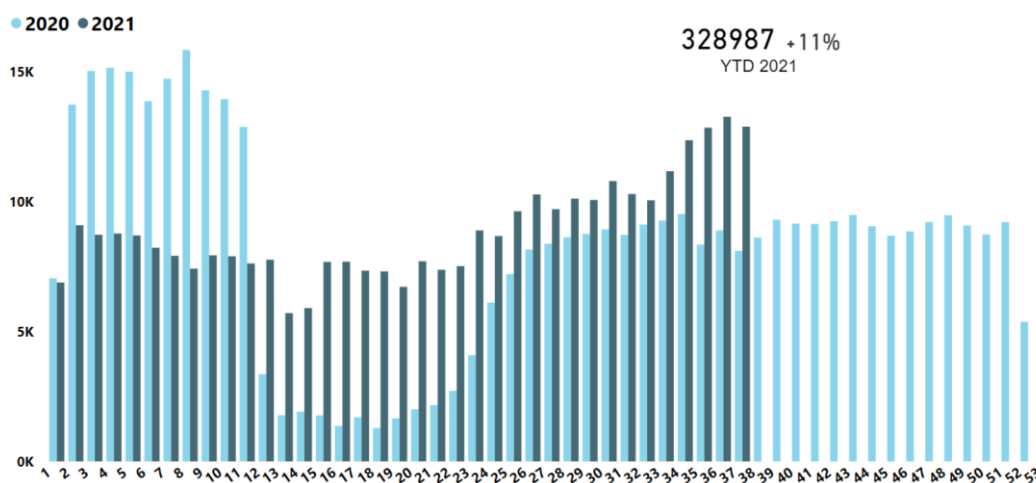
3. RIADENIE MIGRÁCIE V EÚ

Vplyv pandémie COVID-19 na riadenie migrácie

Pandémia COVID-19 významne ovplyvnila migračné príchody v roku 2020, legálne aj nelegálne, a priniesla niekoľko nových výziev pre riadenie migrácie: pandémia zároveň odhalila, že zahraniční pracovníci zohrávajú v hospodárstve EÚ kľúčovú úlohu a že takéto možnosti legálnej migrácie sú nevyhnutné.

Celosvetový pokles **žiadostí o víza** bol zaznamenaný aj v EÚ, v roku 2020 bolo v členských štátoch zaznamenaných 2,9 milióna žiadostí o krátkodobé víza, čo je o 83 % menej ako v roku 2019. Niekoľko členských štátov prijalo opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa štátni príslušníci tretích krajín, ktorí nie sú schopní opustiť EÚ z dôvodu cestovných obmedzení, nestali osobami s neoprávneným pobytom na ich území. Pandémia dočasne zastavila aj registráciu nových **žiadostí o azyl**. V krajinách EÚ+ bolo v roku 2020 podaných 485 000 žiadostí o medzinárodnú ochranu⁶, čo bolo približne o tretinu menej ako v roku 2019 a celková úroveň žiadostí v roku 2021 zostáva pod úrovňou pred pandémiou⁷, hoci niektoré členské štáty zaznamenali nárast. Pandémia zároveň znamenala, že na **dublinské konanie** bolo presmerovaných menej žiadateľov o azyl na účely ich odovzdania do zodpovedného členského štátu, pričom medzi rokmi 2019 a 2020 sa ich počet znížil na polovicu⁸. V roku 2021 pretrvávajú nízke úrovne odovzdaní.

Žiadosti o azyl v rokoch 2020 – 2021 v EÚ+ (zdroj: EASO)

Úspešné uskutočnenie **návratov** sťažili aj cestovné obmedzenia, ktoré boli zavedené na obmedzenie pandémie. Počet rozhodnutí o návrate vydaných v členských štátoch v roku 2020 sa v porovnaní s rokom 2019 znížil o 19 %, skutočné návraty do tretích krajín sa však znížili na polovicu⁹. Miera návratu klesla v roku 2020 na menej ako 18 % v porovnaní s 29 % v roku 2019. Návratové operácie sa s postupným rušením obmedzení začínajú obnovovať. Niektoré

⁶ EÚ+ sa týka 27 členských štátov EÚ, Nórska a Švajčiarska.

⁷ Rovnako ako v roku 2020 prijalo Nemecko najväčší počet žiadostí, po ktorom nasleduje Francúzsko a Španielsko. Ako pomer k celkovej populácii prijal najviac žiadostí Cyprus, po ktorom nasleduje Malta a Grécko. V roku 2021 doteraz podali najvyšší počet prvých žiadostí sýrski štátni príslušníci, po ktorých nasledovali štátni príslušníci Afganistanu, Pakistanu, Iraku a Turecka.

⁸ Celková miera prijatia rozhodnutí o dublinských žiadostiach v roku 2020 bola 59 %, čo predstavuje pokles tretí rok po sebe. Štyri krajiny – Francúzsko, Grécko, Holandsko a Nemecko – realizovali viac ako tri štvrtiny všetkých odovzdaní.

⁹ V roku 2020 bolo v členských štátoch vydaných takmer 400 000 rozhodnutí o návrate, pričom skutočných návratov bolo viac ako 70 000.

krajiny však zachovávajú obmedzenia zavedené počas pandémie. Turecko z dôvodu pandémie pozastavilo operácie návratu z Grécka v marci 2020 a EÚ bude aj naďalej naliehať na Turecko, aby obnovilo návraty v súlade so záväzkom prijatým v rámci vyhlásenia EÚ a Turecka.

Počas tohto obdobia sa Komisia snažila pomôcť členským štátom minimalizovať vplyv pandémie. To zahŕňalo poradenstvo¹⁰, praktickú podporu agentúr a spoločnú výmenu najlepších postupov v oblastiach, ako je vedenie rozhovorov na diaľku a uskutočňovanie príslušných postupov online¹¹. Zmenili sa aj pravidlá financovania s cieľom minimalizovať riziko omeškania a prispôbiť požiadavky na kontroly a audity tak, aby sa umožnili kroky, ako napríklad väčšie využívanie digitálnych dôkazov¹². Financovanie bolo zamerané aj na konkrétne potreby, a to pomocou grantu vo výške 25,3 milióna EUR na posilnenie kapacity Grécka v boji proti ochoreniu COVID-19 v prijímacích zariadeniach a vo verejných nemocniciach, ktorý bol doplnený o podporu v rámci **mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany** s príspevkami 14 členských štátov.

Celkovo možno konštatovať, že skúsenosti s pandemiou ešte raz zdôraznili význam vybudovania modernejšieho a koherentnejšieho prístupu pri riadení migrácie. Včasná spoločná výmena informácií sa preukázala ako nevyhnutná, pričom koncepcia pripravenosti a krízového riadenia EÚ v oblasti migrácie¹³ sa ukázala ako cenná platforma na výmenu informácií o reakcii na pandémiu.

Riadenie hraníc a Frontex

Nadobudnutie účinnosti **nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráž** v decembri 2019 znamenalo veľký krok vpred v oblasti riadenia hraníc a skutočný príklad európskej integrácie v oblasti riadenia vonkajších hraníc. Prvé tímy stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže boli úspešne nasadzované od 1. januára 2021.

Nábor a výcvik stáleho zboru je však potrebné urýchliť. K dnešnému dňu boli nasadené tri štvrtiny zo 700 stálych zamestnancov, ktorí mali byť nasadení do januára 2021. Malo by sa vyvinúť ďalšie úsilie na dosiahnutie cieľa stanoveného na rok 2021, ako aj na zabezpečenie náboru ďalších 500 stálych zamestnancov plánovaného na rok 2022. Zároveň je potrebné urýchliť vysielanie príslušníkov pohraničnej stráže a ostatných dôstojníkov z členských štátov. Počet pracovníkov, ktorý majú členské štáty k dispozícii pre agentúru, stále výrazne zaostáva za cieľmi dohodnutými v tomto nariadení. Agentúra by mala byť schopná najneskôr do roku 2027 zmobilizovať 10 000 operačných pracovníkov pre stály zbor. Aby sa členským štátom zaistila účinná podpora agentúry v náročných situáciách a do úplného vybudovania stáleho zboru, do roku 2024 je k dispozícii rezerva rýchleho zásahu (t. j. kategória 4 stáleho zboru) s počtom 1 500 dôstojníkov¹⁴.

¹⁰ Oznámenie Komisie s názvom „Ochorenie COVID-19: Usmernenie týkajúce sa vykonávania príslušných ustanovení EÚ v oblasti konaní o azyle a návrate a presídľovania (2020/C 126/02, 17. apríla 2020).

¹¹ Napríklad činnosť Európskej migračnej siete a európskej internetovej stránky venovanej integrácii.

¹² Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/1019 z 13. júla 2020. Nariadenie (EÚ) 2020/1543 bolo zrevidované, aby sa zosúladiť lehoty na predloženie účtov a zrušenie viazanosti s cieľom znížiť riziko zrušenia viazanosti.

¹³ Odporúčanie Komisie o mechanizme EÚ pre pripravenosť a riadenie kríz v oblasti migrácie (Koncepcia pripravenosti a krízového riadenia v oblasti migrácie), C(2020) 6469, 23. 9. 2020.

¹⁴ Organizované do troch kategórií zamestnancov, najneskôr do roku 2027: 3 000 operačných stálych zamestnancov (kategória 1) a 7 000 krátkodobých a dlhodobých vyslaných národných expertov z členských

Význam a pridaná hodnota operačnej podpory agentúry Frontex pre členské štáty postihnuté neregulárnou migráciou sú i naďalej zrejme. Nedávne udalosti na hranici s Bieloruskom potvrdili silnú potrebu nového mandátu agentúry Frontex, a to tak z hľadiska pripravenosti, ako aj kapacity reakcie potrebnej na okamžitú operačnú reakciu. V rámci **prebiehajúcich operačných činností** je v súčasnosti v Grécku, Taliansku, Španielsku, Bulharsku, Rumunsku, Litve a krajinách západného Balkánu¹⁵ nasadené veľké množstvo pohraničnej a pobrežnej stráže, expertov a vybavenia.

Komisia vzala obvinenia z nevhodného správania európskej pohraničnej a pobrežnej stráže na vonkajších hraniciach EÚ veľmi vážne. Hoci je dôležité chrániť vonkajšiu hranicu, je nevyhnutné, aby všetky prijaté opatrenia boli primerané, nevyhnutné a dodržiavali sa v rámci nich základné práva a hodnoty vrátane práva na azyl.

Činnosti a postupy agentúry preskúmali v roku 2021 viaceré kontrolné orgány EÚ, najmä pracovná skupina výboru LIBE Európskeho parlamentu pre kontrolu agentúry Frontex, ombudsman EÚ, Európsky dvor audítorov a pracovná skupina správnej rady agentúry Frontex pre základné práva a právne operačné aspekty operácií. Aj keď sa nepotvrdilo žiadne porušenie ľudských práv zamestnancami agentúry Frontex, príslušné kontrolné orgány poukázali na rôzne nedostatky a vydali odporúčania na zlepšenie. Agentúra sa v súčasnosti týmito odporúčaniami zaoberá.

Komisia víta posilnený rámec agentúry pre **monitorovanie základných práv** a vymenovanie pracovníka agentúry Frontex pre základné práva, ktorý sa svojej funkcie ujal 1. júna 2021. V súčasnosti mu pomáha 20 z celkového počtu 40 členov monitorovacej skupiny pre základné práva. Agentúra by teraz mala tento rámec v plnej miere zaviesť a urýchlene zamestnať zostávajúcich 20 členov monitorovacej skupiny pre základné práva.

Spolupráca agentúry Frontex s partnermi v tretích krajinách teraz zahŕňa dohody o štatúte s Albánskom, Čiernou Horou a Srbskom¹⁶, pričom sa očakáva podpis dohody o štatúte so Severným Macedónskom. Dohoda o štatúte s Bosnou a Hercegovinou bola parafovaná v januári 2019, Bosna a Hercegovina ju však zatiaľ nepodpísala. Komisia s cieľom ešte viac urýchliť spoluprácu s partnerskými krajinami prijme do konca roku 2021 vzorovú dohodu o pracovných podmienkach a vzorovú dohodu o štatúte, ktoré budú predstavovať rámec spolupráce agentúry Frontex s tretími krajinami¹⁷. Počíta sa s tým, že novou vzorovou dohodou o štatúte sa do praxe zavedie možnosť spoločných operácií pozdĺž hraníc medzi tretími krajinami. Od roku 2020 sú medzi Frontexom a Guinejskou republikou a Gruzínskom schválené dohody o pracovných

štátov (kategórie 2 a 3). Po plnom nasadení operačných pracovníkov dostupných v kategórii 1, 2 a 3 možno aktívovať 1 500 dôstojníkov rezervy rýchleho zásahu (kategória 4 stáleho zboru).

¹⁵ Prebiehajúce operácie zahŕňajú nasadenie celkom 1 982 dôstojníkov stáleho zboru a ďalších expertov, 4 námorných hliadkových plavidiel, 19 pobrežných hliadkových plavidiel, 32 pobrežných hliadkových lodí, 13 vozidiel hraničného dozoru, 3 vozidiel s termovíziou, 121 hliadkových automobilov, 3 lietadiel, 8 helikoptér, 21 kamier, 75 okuliarov na nočné videnie, 29 mobilných kancelárií, 27 detektorov CO₂ a 8 detektorov srdcového tepu.

¹⁶ Agentúra Frontex v súčasnosti nasadzuje 110 dôstojníkov stáleho zboru vo svojich pozemných a námorných spoločných operáciách v Albánsku, 25 dôstojníkov vo svojich pozemných a námorných spoločných operáciách v Čiernej Hore a asi 50 dôstojníkov v rámci svojej pozemnej spoločnej operácie v Srbsku.

¹⁷ Komisia takisto vypracováva vzor ustanovení na harmonizáciu výmeny informácií medzi členskými štátmi a tretími krajinami v rámci Európskeho systému hraničného dozoru (EUROSUR).

podmienkach a tieto dohody boli revidované s Albánskom, čo umožňuje štruktúrovanú spoluprácu medzi agentúrou a týmito krajinami¹⁸.

Nedávne zriadenie špecializovanej divízie pre **návrat** a budúce vymenovanie zástupcu výkonného riaditeľa zodpovedného za návrat posilní schopnosť agentúry poskytovať podporu členským štátom vo všetkých oblastiach súvisiacich s návratom, readmisiou a reintegráciou. Koordinátor pre návrat, ktorý bude čoskoro vymenovaný, bude podporovať koordináciu a súdržnosť postupov členských štátov v oblasti návratu, zabezpečovať, aby boli v súlade s procesmi readmisie, a podporovať vykonávanie opatrení solidarity v oblasti návratov, pričom bude pôsobiť ako sprostredkovateľ v kontexte sponzorstva návratov. Koordinátor pre návrat bude riadiť sieť zástupcov členských štátov na vysokej úrovni a úzko spolupracovať so zástupcom výkonného riaditeľa agentúry Frontex zodpovedným za návrat.

Napriek obmedzeniam spôsobeným pandemiou sa počet operácií návratu, ktoré vykonala agentúra Frontex, vracia k číslam pred pandemiou COVID. V roku 2021 agentúra Frontex doteraz koordinovala 232 operácií návratu, ktoré vykonali členské štáty prostredníctvom charterových letov do 28 krajín mimo EÚ, pričom sa vrátilo takmer 8 000 štátnych príslušníkov tretích krajín. Ide zhruba o dvojnásobok aktivity, ktorá sa uskutočnila v roku 2020¹⁹. Agentúra Frontex podporuje aj dobrovoľné návraty a dobrovoľné odchody a k 5. septembru 2021 sa uskutočnilo 2 741 návratov sprostredkovaných agentúrou Frontex, všetky z nich pravidelnými letmi.

Nedávne udalosti na vonkajších hraniciach potvrdili zásadnú úlohu agentúry Frontex pri pomoci členským štátom a pri podpore a koordinácii rozvoja spoločného integrovaného riadenia hraníc EÚ, ako ja pri prispievaní k tomuto rozvoju. Spoločným cieľom EÚ musí byť silná, účinná a dobre fungujúca európska pohraničná a pobrežná stráž. Európsky parlament, Rada aj Komisia zohrávajú pri zabezpečovaní zodpovednej a účinnej agentúry svoju úlohu. Členské štáty zohrávajú kľúčovú úlohu aj prostredníctvom správnej rady pri zabezpečovaní dobrej správy agentúry, dôkladného riadenia a úplnej transparentnosti, čo je so zvyšujúcou sa zodpovednosťou agentúry čoraz dôležitejšie.

Komisia bude aj naďalej spolupracovať s agentúrou Frontex a jej správnu radou s cieľom zaistiť, aby v rámci agentúry existoval primeraný systém bŕzd a protiváh, posilniť kultúru transparentnosti a zodpovednosti a zaistiť dodržiavanie základných práv. Dlhodobé úsilie Komisie o správne vykonávanie mandátu agentúry bude pokračovať.

Napokon Komisia do konca roku 2021 predloží politický dokument, ktorým sa začína viacročný strategický cyklus politik, v rámci ktorého sa budú počas nasledujúcich piatich rokov viesť diskusie o európskom integrovanom riadení hraníc na úrovni EÚ.

Azyl a operačná podpora, ktorú poskytuje Európsky podporný úrad pre azyl

¹⁸ Na to, aby agentúra Frontex mohla nasadiť príslušníkov pohraničnej stráže s výkonnými právomocami na území tretích krajín, sú potrebné dohody o štatúte, o ktorých rokovala Komisia a ktoré Únia uzavrela s tretími krajinami. Akýkoľvek iný typ spolupráce medzi agentúrou Frontex a tretími krajinami je zvyčajne založený na dvojstranných dohodách o pracovných podmienkach podpísaných agentúrou a príslušnými orgánmi krajiny mimo EÚ v súlade s článkom 73 ods. 4 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii.

¹⁹ V roku 2020 sa uskutočnilo 7 952 návratov do 28 cieľových krajín pomocou charterových letov a 3 981 pomocou pravidelných letov.

V roku 2020 uplynulo 10 rokov od úplného sfunkčnenia Európskeho podporného úradu pre azyl. Úrad EASO poskytuje operačnú podporu členským štátom, ktoré sú vystavené tlaku, v súlade s dvojstrannými operačnými plánmi, ktoré uzatvoril so siedmimi členskými štátmi, Cyprusom, Gréckom, Talianskom, Maltou, Španielskom, Litvou a Lotyšskom. V súčasnosti je do týchto operácií úradu EASO nasadených 1 007 expertov a zamestnancov. Pomoc je prispôsobená potrebám každého členského štátu a môže sa vzťahovať buď na podporu urýchlenia spracovania žiadostí o azyl, alebo na vnútroštátne systémy prijímania s cieľom zabezpečiť, aby normy spĺňali požiadavky *acquis* EÚ v oblasti azylu.

Nedostatok expertov nasadených členskými štátmi zostáva výzvou a bráni úradu EASO v plnom rozsahu vykonávať svoju úlohu. Členské štáty sa vyzývajú, aby zvýšili nasadenie expertov do operácií úradu EASO.

V súčasnosti bola dosiahnutá dohoda o novom, posilnenom mandáte pre novú **Agentúru Európskej únie pre azyl**. To by malo umožniť nadobudnutie účinnosti do konca roka. Posilnená agentúra prispeje k účinnejším a konzistentnejším azylovým systémom prostredníctvom väčšej operačnej a technickej podpory členských štátov a spoločných operačných noriem, ukazovateľov, usmernení a najlepších postupov, ktoré pomôžu pri vykonávaní azylového práva EÚ. Bude to znamenať aj lepšie monitorovanie azylových a prijímacích systémov členských štátov s cieľom zaistiť jednotnejšie postupy a zavedú sa dodatočné záruky a opatrenia na zabezpečenie súladu so základnými právami. Novým mandátom sa takisto zriaďuje rezervná skupina v oblasti azylu v počte 500 expertov z členských štátov, ktorí budú agentúre bezprostredne k dispozícii. Príspevok každého členského štátu do skupiny je stanovený v nariadení o novom mandáte.

Priama podpora členským štátom, ktoré čelia výzvam v oblasti migrácie

Komisia za posledných šesť rokov poskytovala nepretržitú operačnú, technickú a finančnú podporu členským štátom, ktoré sú najviac postihnuté neregulárnou migráciou. Financovanie z prostriedkov EÚ je mimoriadne dôležité a zvýšený objem prostriedkov odsúhlasených na migračnú politiku a politiku v oblasti hraníc v nasledujúcom finančnom období sú dôkazom účinnosti tejto solidarity.

Podpora prichádza v rôznych formách. V niektorých prípadoch, ako napríklad v Grécku, umožnila dlhodobá podpora nové pracovné štruktúry a pevný a udržateľný základ spolupráce.

Podpora EÚ pre Grécko

EÚ poskytuje Grécku od migračnej krízy v roku 2015 významnú operačnú a finančnú podporu.

- **Financovanie z prostriedkov EÚ** dosiahlo viac ako 3,3 miliardy EUR. Toto financovanie pomohlo zlepšiť prijímacie kapacity, životné podmienky a zdravotnú starostlivosť o utečencov a migrantov, ako aj urýchliť konania o azyle, zvýšiť počet návratov a zlepšiť ochranu hraníc. Vďaka nemu bolo možné venovať mimoriadnu pozornosť tým najzraniteľnejším, akými sú napríklad maloleté osoby bez sprievodu. Počet migrantov prítomných na Egejských ostrovoch klesol po prvýkrát od roku 2016 na približne 5 000 v porovnaní s 30 000 v júni 2020.
- Po požiaroch, ktoré v septembri 2020 zničili **prijímacie a identifikačné centrum Moria na ostrove Lesbos**, Komisia okamžite konala a ponúkla podporu a ochranu. Financovala okamžitý presun maloletých osôb bez sprievodu na pevninu a z ostrova Lesbos na pevninu bolo teraz

presunutých viac ako 8 400 utečencov a zraniteľných migrantov. Rovnako je dôležité, že sa uskutočnili rozsiahle práce na zaistenie prípravy dočasnej lokality Mavrovouni na zimu.

- Okrem dvojstranných príspevkov prejavilo 14 krajín²⁰ solidaritu s Gréckom tým, že po požari vyslalo pomoc prostredníctvom **mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany**. EÚ koordinovala dodávku viac ako 171 000 prístreškov a spolufinancovala dopravu do Grécka.
- Spolupráca vstúpila v septembri 2020 do novej fázy s novou **Európskou pracovnou skupinou pre riadenie migrácie**. Pracovná skupina úzko spolupracuje s gréckymi orgánmi a agentúrami EÚ na zriadení nových viacúčelových prijímacích a identifikačných centier a na zlepšení podmienok prijímania v súlade s právom a normami EÚ. Grantom vo výške 276 miliónov EUR sa podporuje výstavba prijímacích stredísk na piatich gréckych ostrovoch vrátane výstavby veľkého nového zariadenia na ostrove Lesbos. Nové stredisko na ostrove Samos bolo slávnostne otvorené 18. septembra 2021. Strediská na ostrovoch Kos a Leros budú otvorené do konca roku 2021 a práce v stredisku na ostrove Lesbos sa začnú na jeseň.
- Kľúčovou súčasťou tejto práce je nezávislý a dôveryhodný **monitorovací mechanizmus**, ktorý vyvinula Komisia a grécke orgány a ktorý pomôže predchádzať porušovaniu základných práv na hraniciach a zaisťuje zavedenie postupov na účinné vyšetrovanie akýchkoľvek obvinení z takéhoto porušovania. Na to by sa malo v celej EÚ nadviazať prostredníctvom návrhu Komisie o nariadení o preverovaní s cieľom vytvoriť nezávislý monitorovací mechanizmus pre všetky členské štáty na vonkajších hraniciach.

V Chorvátsku nadobudol v lete účinnosť nezávislý monitorovací mechanizmus na monitorovanie hraníc s cieľom zvýšiť transparentnosť vyšetrovaní a zaisťovať úplný súlad so základnými právami.

Podpora EÚ prišla aj vo forme pružnej reakcie na rýchlo sa meniacu situáciu. V nedávnom prípade náhleho nárastu neoprávnených prekročení hraníc z Bieloruska poskytla EÚ na riešenie neočakávanej krízy na východnej vonkajšej hranici EÚ v rekordnom čase kombináciu operačnej, finančnej a diplomatickej podpory.

Reakcia EÚ na príchody z Bieloruska

Litva čelila v lete 2021 náhlemu nárastu migračného tlaku na hraniciach s Bieloruskom. Bielorusko neskôr podporilo aj neoprávnené prekročenia hraníc do Lotyšska a Poľska. EÚ kroky Bieloruska dôrazne odsúdila a konala rýchlo s cieľom nasadiť širokú škálu nástrojov:

- **Agentúry EÚ** rýchlo poskytli konkrétnu podporu. Do niekoľkých dní od žiadosti Litvy o rýchly pohraničný zásah začala agentúra Frontex s nasadením ďalšej podpory. Nasadenie v troch členských štátoch aktuálne predstavuje 103 dôstojníkov agentúry Frontex. S prvým nasadením v Litve začal v júli aj úrad EASO a v súčasnosti je tam nasadených 56 expertov úradu EASO a 10 expertov v Lotyšsku.
- **Núdzová podpora EÚ** bola Litve poskytnutá vo výške viac ako 36,7 milióna EUR na riešenie najnaliehavejších potrieb žiadateľov o azyl, a to materiálnej pomoci a dočasného prístrešia. Pomôže to aj pri práci na odhaľovaní potenciálnych obetí obchodovania s ľuďmi a pomoci osobám, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu. Vyvíjajúce sa potreby budú podliehať nepretržitému dohľadu. Litva aktivovala aj **mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany** a na výzvu reagovalo 18 členských štátov a Nórsko.

²⁰ Cyprus, Česká republika, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Slovensko, Slovinsko, Spojené kráľovstvo a Švédsko

- Komisia a agentúra Frontex úzko spolupracujú s príslušnými litovskými orgánmi na posilnení kapacity Litvy v oblasti **návratu**, uľahčovaní výmeny najlepších postupov s inými členskými štátmi a poskytovaní technického a operačného usmernenia ku konaniam o návrate.
- Zintenzívnilo sa spoločné úsilie s **hlavnými krajinami pôvodu a tranzitu**, čo viedlo najmä k rozhodnutiu Iraku dočasne pozastaviť lety do Minska a uľahčiť dobrovoľné návraty z Litvy.
- Zintenzívnil sa aj **diplomacký tlak na Bielorusko**, pričom sa stále berie ohľad na potrebu podporiť bieloruský ľud. Využívanie migrácie ako politického nástroja nie je pre EÚ prijateľné a nepovedie k zrušeniu sankcií. Komisia v súčasnosti takisto navrhuje čiastočné pozastavenie **dohody EÚ o zjednodušení vízového režimu** s Bieloruskom.

Komisia podporuje členské štáty aj uľahčovaním a koordináciou **dobrovoľných premiestnení**. Keď sú výsledkom pátracích a záchranných operácií vylodenia v Taliansku a na Malte, Komisia s podporou úradu EASO koordinuje premiestňovania prostredníctvom mechanizmu dohodnutého v rámci Maltského vyhlásenia z roku 2019. Od začiatku roka 2019 bolo do iných členských štátov EÚ presunutých viac ako 2 100 žiadateľov²¹. Komisia neustále nalieha na členské štáty, aby prispeli k dobrovoľnému premiestneniu, až kým nebude k dispozícii predvídateľnejší mechanizmus solidarity, a pravidelne koordinuje úsilie v tomto zmysle. Proces bude pokračovať, a to aj s cieľom dokončiť zostávajúce prísluby prijaté pred rokom 2021 a realizovať obmedzené nové prísluby prijaté na účely vylodení v roku 2021.

V rámci akčného plánu predloženého v marci 2020 na okamžité opatrenia na podporu **Grécka**²² bolo z Grécka v rámci tohto systému premiestnených do začiatku septembra 2021 celkovo 4 307 osôb vrátane 984 maloletých osôb bez sprievodu.

Toto úsilie je dôkazom konkrétneho kroku k európskej solidarite v praxi. Takéto opatrenia *ad hoc* však nie sú dostatočné ani udržateľné. Poukazujú na potrebu predvídateľnejšieho mechanizmu solidarity, ako sa uvádza v návrhu nariadenia o riadení azylu a migrácie.

Neoprávnené pohyby v rámci EÚ

Neoprávnené pohyby žiadateľov o azyl v rámci EÚ narúšajú dôveryhodnosť a integritu azylového systému. Situáciu skomplikovala aj pandémia a takisto ťažkosti s uskutočňovaním dublinského odovzdania (pozri vyššie). Za prvých osem mesiacov roku 2021 sa pri 131 000 žiadostiach o azyl, ktoré zaregistrovali vnútroštátne orgány, vygenerovala v systéme Eurodac „pozitívna lustrácia kategórie 1 s kategóriou 1“, čo znamená, že daná osoba už zaregistrovala najmenej jednu žiadosť o azyl v inom členskom štáte²³. V tom istom období sa pri viac ako 23 000 žiadostiach o azyl (údaje kategórie 1 v systéme Eurodac) vygenerovala pozitívna lustrácia s údajmi zaregistrovanými po nelegálnom prekročení vonkajšej hranice (údaje kategórie 2 v systéme Eurodac). Niektoré z týchto registrácií žiadostí v dvoch alebo viacerých členských štátoch alebo v inom členskom štáte, ako je ten, ktorý registruje nelegálne prekročenie, sa však môžu vyskytnúť po dublinskom odovzdaní, a preto ich nemožno považovať za „neoprávnené pohyby“. Nakoniec sa v tom istom období pri 71 620

²¹ 1 145 z Talianska a 959 z Malty.

²² IP/20/384 [Situácia na gréckych hraniciach \(europa.eu\)](https://europa.eu)

²³ Zdroj: Eurodac. V rovnakom období minulého roka bolo zaregistrovaných iba 97 000 pozitívnych lustrácií, zatiaľ čo v rovnakom období roku 2019 bolo zaregistrovaných 153 000 pozitívnych lustrácií. Počet pozitívnych lustrácií nezodpovedá počtu osôb (pri tej istej osobe môže byť dosiahnutá viacnásobná pozitívna lustrácia), ale tieto čísla sú dobrým ukazovateľom trendov.

vyhľadávaniach v systéme Eurodac v súvislosti s odtlačkami prstov osôb s neoprávneným pobytom (údaje kategórie 3 v systéme Eurodac) vygenerovali pozitívne lustrácie s údajmi kategórie 1, čo znamená, že po registrácii žiadosti o azyl v jednom členskom štáte sa osoba presunula do iného členského štátu, v ktorom bola zadržaná ako osoba s neoprávneným pobytom. Je náročné zhromaždiť spoľahlivé údaje o úrovni neoprávnených pohybov v rámci EÚ, údaje zo systému Eurodac však poskytujú určité náznaky odchodov a cieľových krajín.

Niektoré členské štáty sa stretávajú aj s nárastom **neoprávnených pohybov osôb, ktoré už požívajú medzinárodnú ochranu**, ak sa tieto osoby legálne presunú do iného členského štátu s legálnymi cestovnými dokladmi vydanými členským štátom, ktorý im udelil štatút, a následne požiadajú o medzinárodnú ochranu druhýkrát, pričom ich pobyt prekračuje povolených 90 dní.. Oba druhy neoprávneného pohybu bránia dobrému fungovaniu spoločného európskeho azylového systému, ktorý je založený na vzájomnej dôvere medzi členskými štátmi, a zbytočne zaťažujú vnútroštátne azylové systémy.

Komisia spolupracuje s príslušnými členskými štátmi na hľadaní krátkodobých riešení. Súčasťou týchto riešení bolo uľahčenie odovzdania podľa dublinských pravidiel počas pandémie a zvýšená podpora integrácie osôb, ktorým sa poskytla medzinárodná ochrana

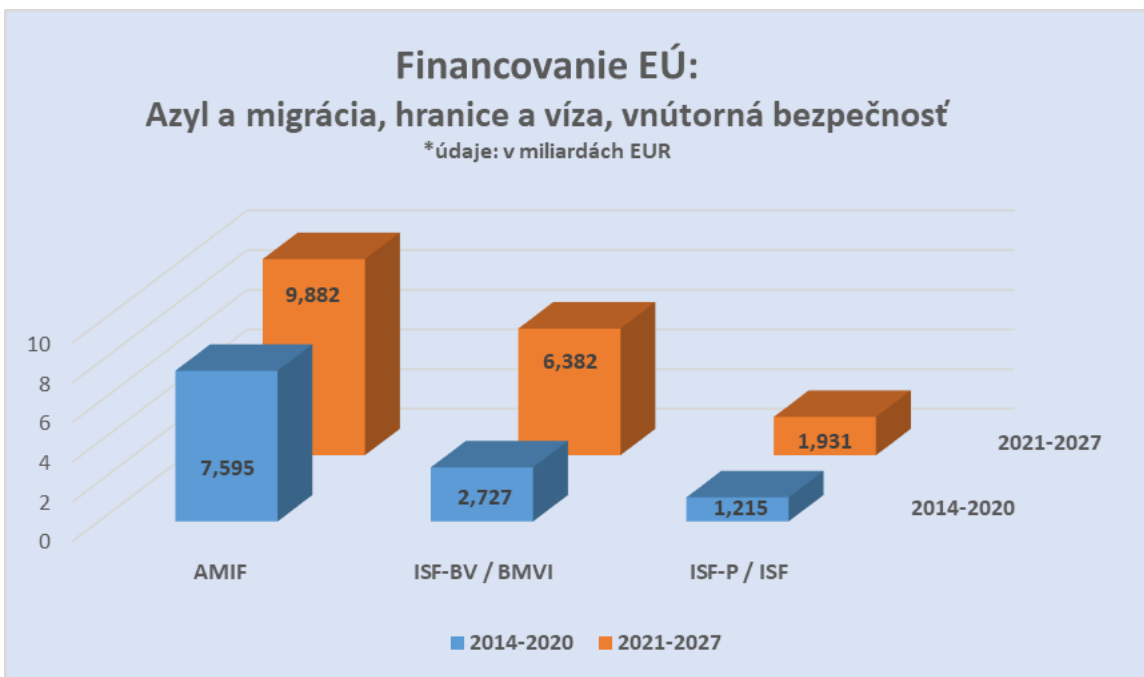
Riešenie neoprávneného pohybu bolo dôležitým cieľom návrhov paktu na posilnenie dôvery medzi členskými štátmi. Cieľom navrhovaného kvalifikačného nariadenia je zmierniť existujúce stimuly pre neoprávnený pohyb, ako sú napríklad výrazné rozdiely v miere uznaných žiadostí o azyl v členských štátoch, ako aj nerovnomerná úroveň práv a perspektív integrácie osôb, ktorým sa poskytla medzinárodná ochrana. Zmeny navrhované v smernici o podmienkach prijímania by stanovovali, že podmienky prijímania by sa mali poskytovať iba v zodpovednom členskom štáte. Nariadenie o riadení azylu a migrácie by obmedzilo stimuly k neoprávnenému pohybu tým, že by umožnilo dublinské odovzdanie osôb, ktorým je priznané postavenie utečenca, ako aj rozšírením definície rodinných príslušníkov o súrodencov a rodiny, ktoré vznikli počas tranzitu, a odstránením procedurálnych stimulov pre neoprávnené pohyby a útek. Navrhované prepracované znenie nariadenia Eurodac obsahuje súbor vylepšení, ktoré by okrem toho, že sú nevyhnutné pre rámec interoperability, prispievali k lepšej prevencii a sledovaniu neoprávnených pohybov.

Financovanie

Finančná podpora EÚ pre členské štáty na migráciu a azyl bola vo finančnom období 2021 – 2027 posilnená v záujme podpory cieľov nového paktu. Príslušné základné akty pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF), Nástroj na riadenie hraníc a víza (BMVI) a Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF) nadobudli účinnosť 15. júla 2021²⁴. Ďalším krokom je, aby členské štáty do piatich mesiacov formálne predložili na schválenie Komisii svoje programy na obdobie 2021 – 2027. Komisia bude počas tejto fázy programovania naďalej podporovať členské štáty, aby zaistila, že finančné prostriedky sa budú prideľovať štruktúrovaným a strategickým spôsobom v súlade s identifikovanými potrebami a zodpovedajúcimi prioritami EÚ. Nové fondy predstavujú 18 miliárd EUR (v porovnaní so sumou 12,4 miliardy EUR v predchádzajúcom období), ktorými sa posilňuje finančná kapacita reagovať na potreby v teréne. Na riešenie problému nedostatočnej flexibility bol zavedený tematický nástroj, ktorý

²⁴ Fond pre azyl, migráciu a integráciu (EÚ) 2021/1147; Nástroj na riadenie hraníc a víza (EÚ) 2021/1148; Fond pre vnútornú bezpečnosť (EÚ) 2021/1149.

pokrýva 30 % až 42,5 % finančných prostriedkov na podporu nepredvídaných finančných potrieb a nových priorít. Tieto tri fondy budú po prvýkrát súčasťou nariadenia o spoločných ustanoveniach, ktoré bude zahŕňať ostatné fondy zdieľaného riadenia, čo umožní lepšiu súdržnosť výdavkov EÚ a väčšie zameranie na horizontálne ciele a základné práva.

Podiel financií vyčlenených na programy členských štátov dosahuje v závislosti od fondu až 70 %. Približne 10 % celkových finančných prostriedkov bude v polovici obdobia vyčlenených pre členské štáty na základe aktualizovaných kritérií vrátane miery využívania. Členským štátom to umožní investovať do strategických a dobre štruktúrovaných systémov riadenia migrácie a zaisťovať, aby sa núdzová pomoc mohla zamerať na svoje poslanie, a teda mohla byť využitá v prípade nepredvídaných kríz.

4. POSILNENIE LEGISLATÍVNEHO RÁMCA

Pokračujúce migračné výzvy v rôznych častiach vonkajších hraníc EÚ, ale aj v schengenskom priestore, naďalej poukazujú na existujúce nedostatky. Skúsenosti s Bieloruskom názorne ilustrujú skutočnosť, že neregulárna migrácia môže postihnúť všetky členské štáty. Kým nedôjde ku komplexnej reforme azylového a migračného systému EÚ, ako bolo stanovené v novom pakte v septembri 2020, EÚ zostane zraniteľnejšia a menej pripravená reagovať na meniace sa okolnosti.

Legislatívne návrhy formulované paktom predstavujú prístup zastrešujúci všetky aspekty migračnej a azylovej politiky na podporu vyváženia záujmov a potrieb všetkých členských štátov. Paktom sa poskytujú záruky, že každý členský štát bude vybavovať žiadosti o azyl, za ktoré je zodpovedný, a že štruktúrovaným a predvídateľným mechanizmom solidarity sa zabezpečí, že žiadny členský štát nebude znášať neprímeranú záťaž. Na to, aby sa dosiahla skutočná spoločná migračná a azylová politika, je potrebná politická vôľa a vízia, ako aj účasť

a záväzok všetkých. Rok po predstavení nového paktu bol dosiahnutý dobrý pokrok na technickej úrovni, ale cesta k politickej dohode o niektorých kľúčových prvkoch naďalej zostáva dlhá.

Dôležitý krok vpred v oblasti legálnej migrácie predstavovala politická dohoda o novej smernici o **modrej karte** z mája 2021. Novým režimom sa zavedú účinné pravidlá s cieľom prilákať vysokokvalifikovaných pracovníkov do EÚ, a to vrátane flexibilnejších podmienok prijímania, posilnených práv a možnosti ľahšieho pohybu medzi členskými štátmi a práce v nich.

Pokrok dosiahnutý v oblasti modrej karty a **Agentúry EÚ pre azyl** (ako bolo uvedené) poukazuje na to, že je možné napredovať a nachádzať kompromisy týkajúce sa reforiem v oblasti migrácie a azylu. Práca s Európskym parlamentom a Radou pod vedením predsedníctiev Rady sa teraz musí sústrediť na postupné dosiahnutie rozhodujúceho pokroku v rokovaní o zostávajúcich legislatívnych návrhoch.

Ďalším dôležitým opatrením v rámci plánu vykonávania nového paktu je **Schengenská stratégia**²⁵ na posilnenie schengenského priestoru voľného pohybu, ktorá bola prijatá v júni a ktorá sa v súčasnosti vykonáva. Medzi nadväzujúce opatrenia patrí pripravovaný návrh Kódexu schengenských hraníc. Ďalšie kľúčové činnosti prebiehajú na zasadnutiach novej európskej kontaktnej skupiny pre pátranie a záchranu, ako aj schengenského fóra. Podpora zainteresovaných strán je kľúčová, aby sa zabezpečilo účinné vykonávanie nových politík a ich dosah tam, kde sú najviac potrebné.

Pri niektorých návrhoch v rámci paktu sa značne pokročilo a tieto návrhy by znamenali okamžitý prínos z hľadiska bezpečnosti našich vonkajších hraníc a súdržnosti reakcie EÚ na vyvíjajúce sa výzvy. Návrh týkajúci sa systému **Eurodac** bude nevyhnutý pre rámec interoperability, pričom predstavuje jeden z posledných stavebných prvkov na dokončenie nášho systému riadenia hraníc s pridanou hodnotou, pokiaľ ide o vnútornú bezpečnosť aj lepšie riadenie migrácie. Nový systém Eurodac pomôže sledovať neoprávnené pohyby a neregulárnu migráciu, ako aj zlepšiť vyhliadky na návrat. Európska komisia s potešením očakáva prijatie jej správy Európskym parlamentom a vyzýva Radu, aby urýchlene schválila mandát na rokovanie.

Situácia v Afganistane je pripomenutím naliehavej potreby poskytnúť spoločným prístupom EÚ bezpečnú trasu do Európy zraniteľným osobám, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu. Je potrebné pokročiť v úsilí súvisiacom s predbežnou dohodou o **nariadení o rámci Únie pre presídľovanie**, ktorú Európsky parlament a Rada dosiahli v roku 2018, aby EÚ v budúcnosti disponovala stabilným a predvídateľným rámcom pre politiky presídľovania a prijímania osôb z humanitárnych dôvodov.

Schopnosť EÚ vytvoriť dostatočne pevný rámec pre migráciu a azyl bude nevyhnutne závisieť od reálneho pokroku, pokiaľ ide o celý rozsah návrhov vrátane hlavných nástrojov riadenia migrácie a azylu. V Rade by sa mali čo najskôr dokončiť prebiehajúce práce na **nariadení o riadení azylu a migrácie** a **nariadení o konaní o azyle**, ako aj na **nariadení o krízových situáciách a prípadoch vyššej moci**, ktoré vychádza z týchto dvoch nástrojov. Komisia očakáva, že v Európskom parlamente bude čoskoro predložená správa spravodajcu a že do konca roka bude dosiahnutá dohoda o mandátoch na rokovanie. Zároveň môžu existovať

²⁵ COM(2021) 277, 2. 6. 2021.

príležitosti na pokročenie v diskusiách o **nariadení o preverovaní**, aby obe inštitúcie vzhľadom na značný pokrok na technickej úrovni prijali svoje mandáty do konca roka.

Úspešný výsledok rokovaní bude musieť preukázať, že komplexný prístup zahŕňa **solidaritu aj zodpovednosť**, a teda o ďalšej práci na uvedených nariadeniach sa s primeranou vyváženosťou musí podrobne diskutovať na politickej úrovni. Existuje všeobecná zhoda v tom, že je potrebné zabezpečiť prechod na predvídateľný povinný a flexibilný rámec pre solidaritu, ktorý je prispôsobený špecifickým potrebám členských štátov pod tlakom a ktorý umožňuje premiestnenie, sponzorstvo návratov a budovanie kapacít. Nevyhnutné sú hlbšie diskusie o rôznych formách solidarity. Napriek tomu, že je možná určitá miera flexibility týkajúca sa druhu solidarity, ktorý môžu členské štáty poskytnúť, záruka, pokiaľ ide o vplyv dotknutých opatrení, je nevyhnutná na to, aby sa zabezpečilo uspokojenie potrieb členských štátov. Komisia predložila Európskemu parlamentu a Rade kvantitatívne simulácie rôznych možností politiky v rámci rôznych hypotetických scenárov v budúcnosti s cieľom pomôcť predvídať vplyv mechanizmov solidarity a uľahčiť diskusie, v ktorých je potrebné pokračovať.

Podobne sa musí vymedziť úroveň zodpovednosti každého členského štátu v oblasti riadenia migrantov na jeho hraniciach alebo územiach, pričom v prípade potreby sa vybuduje flexibilita za podpory poskytovanej agentúrami EÚ. Komisia je pripravená spolupracovať s Európskym parlamentom a Radou v záujme správneho nastavenia tejto rovnováhy.

Pokiaľ ide o ďalšie prerokované právne návrhy predložené v roku 2016, v júni 2018 sa dosiahla predbežná dohoda o prepracovanom znení **smernice o podmienkach prijímania a kvalifikačného nariadenia**. Oddialenie nadobudnutia účinnosti týchto textov pripravuje EÚ o podstatné zlepšenia súčasného rámca.

Pokrok v práci na týchto prvkoch je úzko spätý s naliehavou potrebou napredovania, pokiaľ ide o návrh prepracovaného znenia **smernice o návrate**, ktorá bude kľúčová na vybudovanie spoločného systému EÚ v oblasti návratu. Silnejší systém v oblasti návratu by posilnil dôveryhodnosť migračného a azylového systému ako celku.

Komisia zároveň predloží ďalšie návrhy na dokončenie komplexnej reformy stanovenej v novom pakte. Pripravovaný **balík dokumentov o zručnostiach a talentoch** bude zameraný na riešenie hlavných nedostatkov súčasných právnych predpisov o legálnej migrácii, ktoré boli identifikované v rámci kontroly vhodnosti, ktorá sa uskutočnila v roku 2019. Súčasťou tohto balíka budú dva legislatívne návrhy: revízia **smernice o osobách s dlhodobým pobytom** na zlepšenie práv a mobility v rámci EÚ tých migrantov, ktorí sú už dobre začlenení do našich spoločností, preskúmanie **smernice o jednotnom povolení** na zefektívnenie a zjednodušenie postupov prijímania v prospech zamestnávateľov, migračných orgánov a migrantov, ako aj na posilnenie ochrany pracovníkov z tretích krajín. Komisia zároveň stanoví možnosti rozvoja okruhu talentov EÚ, celoúnijnej platformy pre medzinárodný nábor pracovníkov, ktorá by pomáhala zosúladiť zručností migrujúcich pracovníkov s potrebami zamestnávateľov v EÚ.

Komisia zároveň predloží návrh na **digitalizáciu vízového postupu**. Znížili by sa tým náklady pre členské štáty spojené s vízovými postupmi a uľahčilo by sa podávanie žiadostí o udelenie víza štátnymi príslušníkmi tretích krajín, pričom by sa zároveň zvýšila bezpečnosť EÚ a jej atraktivnosť ako destinácie cestovného ruchu. Okrem viacerých logistických, finančných a implementačných výhod má uvedenie vízového procesu na celoschengenskú online platformu

aj politický prínos, a to vytvorenie jednotného vstupného miesta pre žiadateľov o víza z celého sveta.

Kľúčové ďalšie kroky

- Európsky parlament a Rada pretavia politickú dohodu o **nariadení o Agentúre Európskej únie pre azyl** do jej formálneho prijatia.
- Európsky parlament a Rada by mali čo najskôr prijať návrhy, ktoré sa nachádzajú v záverečnej fáze legislatívneho procesu, a to **nariadenie Eurodac** a **nariadenie o rámci Únie pre presídľovanie. Je to nevyhnutné vzhľadom na vyvíjajúcu sa situáciu v Afganistane.**
- Rada a Európsky parlament prehľbia **politické diskusie o solidarite a zodpovednosti** s cieľom **rýchlo dosiahnuť dohodu** o nariadení o riadení azylu a migrácie, nariadení o konaní o azyle, nariadení o preverovaní, ako aj o krízovom nástroji.
- Členské štáty by mali zabezpečiť **rýchlu transpozíciu a vykonávanie smernice o modrej karte**. Komisia je pripravená členským štátom pomáhať pri optimálnej transpozícii smernice.
- Komisia predloží legislatívne návrhy nadväzujúce na **schengenskú stratégiu**, ktorá bola predložená v júni 2021, a to vrátane návrhu nariadenia, ktorým sa mení **Kódex schengenských hraníc**, ako aj **balíka dokumentov o zručnostiach a talentoch** a návrhu **nariadenia o digitalizácii vízového postupu**.

5. SPOLUPRÁCA S NAŠIMI MEDZINÁRODNÝMI PARTNERMI

Prístup v rámci nového paktu

Budovanie komplexných, individualizovaných a vzájomne prospešných partnerstiev s krajinami pôvodu a tranzitu je kľúčové na zaistenie bezpečného a správneho riadenia migrácie. Ide o základný prvok Nového paktu o migrácii a azyle a v posledných rokoch o jeden z hlavných cieľov Komisie. Z nadobudnutých skúseností vyplýva, že migračná politika bude účinná len vtedy, ak bude ako základný prvok súčasťou našich vonkajších vzťahov, pričom Komisia a vysoký predstaviteľ zintenzívnili politický dialóg s partnermi, aby zdôraznili, že budovanie silných partnerstiev v oblasti migrácie je prioritou EÚ. Úzka výmena a koordinácia medzi ministrami vnútra a zahraničných vecí je dôležitým nástrojom na dosiahnutie takéhoto výsledku. Spoločná rada ministrov zahraničných vecí a vnútra v marci 2021 potvrdila tento prístup a zhodla sa na tom, že je potrebné, aby migrácia bola kľúčovým prvkom v našich všeobecných dvojstranných vzťahoch s kľúčovými tretími krajinami.

Úspešné partnerstvá sú postavené na **dôvere a povedomí o potrebách a cieľoch našich partnerov**. Činnosti rozbehnuté s mnohými kľúčovými partnermi poskytujú silný základ pre individualizované partnerstvá, ktoré sa zameriavajú na spoločne identifikované priority EÚ a jej partnerov. Pôjde o sústavný proces, ktorým sa dosiahnu udržateľné výsledky len za predpokladu dlhodobého záväzku na oboch stranách.

V záveroch Európskej rady z 24. a 25. júna sa stanovili tri hlavné prvky činnosti v oblasti vonkajších aspektov migrácie, ktorými sa Komisia a vysoký predstaviteľ vyzývajú, aby

bezodkladne posilnili činnosti s prioritnými krajinami pôvodu a tranzitu a opatrenia na ich podporu; aby do jesene vypracovali v úzkej spolupráci s členskými štátmi akčné plány pre prioritné krajiny, ktorých súčasťou budú stanovené jasné ciele, ďalšie podporné opatrenia a konkrétne časové harmonogramy a Komisiu vyzývajú, aby do novembra predložila správu o tom, ako plánuje čo najlepšie využiť 10 % z celkových rozpočtových prostriedkov Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, ktoré sú vyhradené na opatrenia týkajúce sa migrácie. Tieto práce prebiehajú v rámci rôznych oblastí činností stanovených v novom pakte.

- ***Spolupráca s kľúčovými partnermi v oblasti migrácie***

S mnohými partnermi je už dialóg a spolupráca v oblasti migrácie dobre vybudovaný. Na základe týchto existujúcich štruktúr sa vyvinulo výrazné úsilie na rozvoj **individualizovaných partnerstiev** v oblasti migrácie, ktoré sa zameriavajú na spoločne identifikované priority EÚ a jej partnerov. Zhrnutie nedávnej a prebiehajúcej spolupráce s kľúčovými partnermi je uvedené v prílohe II. Spolupráca sa uskutočňuje prostredníctvom dvojstranných dialógov, ako aj na regionálnych fórach, ako sú budapešťiansky, rabatský a chartúmsky proces, a s regionálnymi partnermi, napríklad s Africkou úniou. EÚ pracuje prostredníctvom politického dialógu a spolupráce v spojení s činnosťami financovanými EÚ v rôznych oblastiach zdôraznených v pakte: ochrana migrantov a vysídlených osôb, riešenie príčin neregulárnej migrácie a núteného vysídľovania obyvateľstva, správa migrácie a riadenie hraníc, návrat a reintegrácia neregulárnych migrantov a legálne možnosti migrácie. Táto práca je úzko prepojená s iniciatívami EÚ na širšie posilnenie investícií a spolupráce s partnermi, napríklad so západným Balkánom²⁶ a južným susedstvom²⁷.

- ***Ochrana osôb v núdzi a podpora hostiteľských krajín***

Ochrana zraniteľných utečencov a migrantov je ústredným prvkom politik EÚ. EÚ a členské štáty sú vedúcimi poskytovateľmi humanitárnej pomoci pre utečencov, žiadateľov o azyl, vnútorné vysídlené osoby a hostiteľské komunity na celom svete. Z rozvojovej pomoci EÚ mali zároveň čoraz väčšie prínosy dlhodobu núteno vysídlené osoby, pričom sa z nej podporovala ochrana, živobytie a sebestačnosť. Podporou zo strany EÚ a členských štátov pre krízu v Sýrii sa pomoc stala najväčším darcom na svete, pričom od roku 2011 sa zmobilizovalo 24,9 miliardy EUR. Európska rada v júni 2021 odsúhlasila, že bude naďalej podporovať sýrskych a iných utečencov a ich hostiteľské komunity. Komisia prijala štvorročný balík, ktorý dosiahne výšku viac ako 5,7 miliardy EUR, z čoho 3,5 miliardy EUR sa vyčlení pre utečencov v rámci **Turecka** a 2,2 miliardy EUR pre príjemcov v **Sýrii, Libanone, Jordánsku a v Iraku**.

Turecko

- Napriek niektorým výzvam prinieslo **vyhlásenie EÚ a Turecka**²⁸ z marca 2016 ako súčasť širšieho balíka pomoc pre milióny utečencov a migrantov zo Sýrie a z iných krajín v Turecku. Vyhlásenie viedlo k podstatnému zníženiu strát na ľudských životoch počas nebezpečných ciest do Európy, ako aj výraznému zníženiu neregulárnych prekročení hraníc z Turecka do EÚ.
- **Nástroj pre utečencov v Turecku** prispieva sumou 6 miliárd EUR na podporu sýrskych utečencov a hostiteľských komunít. Medzi pozorovateľné vplyvy patrí priama podpora na uspokojenie základných životných potrieb pre viac ako 1,8 milióna zraniteľných utečencov a umožnenie

²⁶ Hospodársky a investičný plán pre západný Balkán [COM(2020) 641 final].

²⁷ Nový program pre Stredozemie [JOIN(2021) 2 final].

²⁸ <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/>.

pravidelnej školskej dochádzky pre viac ako 680 000 detí.

- Doteraz sa v rámci vyhlásenia EÚ a Turecka do **členských štátov EÚ presídlilo** takmer 31 000 osôb.

EÚ bude naďalej zohrávať svoju úlohu a očakáva od Turecka, že dodrží svoje záväzky a bude dosahovať ciele v rámci všetkých prvkov vyhlásenia vrátane predchádzania neregulárnym odchodom do všetkých členských štátov, predchádzania novým migračným trasám a rýchlej obnovy readmisie navrátilcov z gréckych ostrovov, ktorá bola zo strany Turecka pozastavená od marca 2020. Dialóg na vysokej úrovni medzi EÚ a Tureckom o migrácii a bezpečnosti je naplánovaný na október.

Rozpočet EÚ pre oblasť humanitárnej pomoci a rozvoja, ktorým sa vykonáva prepojenie medzi humanitárnou oblasťou, rozvojom a mierom, sa využíva v celej **Afriке**, v ktorej sú milióny osôb vnútorne vysídlenými osobami alebo utečencami. Financovanie humanitárnej pomoci podporuje z krátkodobého hľadiska osoby postihnuté konfliktmi, epidémiami, prírodnými katastrofami a ich hostiteľské komunity a prispieva k tomu, aby boli utečenci súčasťou očkovacích kampaní v boji proti pandémie COVID-19. Rozvojová pomoc funguje na základe dlhšieho viacročného plánovania s cieľom budovať odolnosť a sebestačnosť nútených vysídlených osôb prostredníctvom kvalitného vzdelávania, prístupu k hospodárskym príležitostiam a sociálnej ochrany. EÚ podporuje v **Ázii** rohingských utečencov v Bangladéši, ako aj Afgancov (pozri ďalej v texte). Humanitárnou a rozvojovou pomocou EÚ sa v **Latinskej Amerike** podporujú osoby vysídlené v dôsledku venezuelskej krízy, ktorá je najväčším vysídľovaním obyvateľstva v dejinách Severnej a Južnej Ameriky a v súčasnosti druhým najväčším na svete.

Pokiaľ ide o súčasnú situáciu v **Afganistane**, je dôležité plánovať so zreteľom na všetky možné výsledky a pracovať na základe dlhodobej vízie, ako aj posilňovať našu spoluprácu a podporu krajín pozdĺž migračnej trasy z Afganistanu do EÚ.

Afganistan predstavoval v oblasti migrácie a núteného vysídľovania prioritu pre EÚ ešte pred tým, ako sa odohrali posledné udalosti. Naďalej bude potrebné riešiť výzvy núteného vysídľovania obyvateľstva v Afganistane, v ktorom je pravdepodobné, že dôjde k zhoršeniu už tak rozsiahleho vnútorného vysídľovania obyvateľstva. Rozvojové finančné prostriedky pre Afganistan sú v súčasnosti pozastavené a budú predmetom prísnych podmienok týkajúcich sa najmä dodržiavania základných ľudských práv. Hoci sa v súčasnosti zameriavame na humanitárne potreby, je potrebné zohľadniť ďalšie faktory vrátane zdravia, vzdelávania a živobytia, ako aj stabilizačné faktory.

Odhaduje sa, že v Pakistane a Iráne je už vysídlených viac ako 5 miliónov Afgancov (15 % populácie) vrátane miliónov tých, ktorí nie sú zaregistrovaní. Súčasťou angažovanosti EÚ v oblasti vysídľovania v Afganistane a mimo neho je predsedníctvo základnej skupiny podpornej platformy pre stratégiu riešení pre afganských utečencov v roku 2021. Z tejto pozície sa bude EÚ usilovať o posilnenie medzinárodnej reakcie na utečeneckú situáciu v Afganistane a podporu ďalších politických, finančných a materiálnych záväzkov.

EÚ by sa mala v ďalších mesiacoch zamerať na konkrétne návrhy riešení výziev pozdĺž celej trasy. Súčasťou zamerania bude riešenie potrieb krajín v susedstve Afganistanu, medzi ktorého ciele patrí podpora systémov ochrany, potrieb hostiteľských krajín a posilnených programov spolupráce pri presadzovaní práva na boj proti sieťam prevádzачov migrantov a obchodníkov s ľuďmi (s podporou agentúry Europol), ako aj na posilňovanie legálnych možností migrácie.

Európsky podporný úrad pre azyl preskúma možnosti na posilnenie svojich vonkajších operácií v oblasti budovania azylovej kapacity. Komisia bude podporovať aj špecializované informačné kampane s cieľom poskytovať jasné a koherentné informácie o rizikách spojených s nebezpečnými neregulárnymi cestami.

Na základe dohody ministrov zahraničných vecí EÚ bude Únia pracovať na vytvorení regionálnej politickej platformy pre spoluprácu so susednými štátmi Afganistanu, ktorá sa bude okrem iných otázok zaoberať riadením migračných tokov z Afganistanu, zabraňovaním šíreniu terorizmu a bojom proti organizovanej trestnej činnosti vrátane drog. Rada SVV na svojom mimoriadnom zasadnutí z 31. augusta zároveň vyzvala k tomu, aby sa v rámci prístupu „Tím Európa“ pracovalo so susednými štátmi Afganistanu na riešení vplyvov vysídlenia v regióne.

EÚ bude zároveň spolupracovať s krajinami tranzitu smerom do EÚ vrátane západného Balkánu a Turecka na posilňovaní ich systémov ochrany, rozširovaní kapacít riadenia hraníc a zabraňovaní prevádzacstvu migrantov a neregulárnej migrácii z regiónu, a to aj prostredníctvom podpory agentúr EÚ.

- *Vytváranie hospodárskych príležitostí a riešenie základných príčin neregulárnej migrácie*

Riešenie základných príčin neregulárnej migrácie a núteného vysídľovania obyvateľstva si vyžaduje nepretržitú spoluprácu s partnermi na podporu úsilia zameraného na predchádzanie konfliktom, ochranu základných ľudských práv, hospodársky a sociálny rozvoj a opatrenia v oblasti klímy. Uvedená práca sa prelína s mnohými prioritami rozvojovej politiky EÚ. Napríklad, **subsaharské krajiny**, ktoré postihujú hospodárske, sociálne a politické krízy, ostávajú hlavnými krajinami pôvodu a tranzitu do EÚ. Podpora EÚ sa zameriava na hospodárske a pracovné príležitosti, ako aj na odolnosť komunit, správu a zlepšenie riadenia migrácie. Vzhľadom na najnovší vývoj sa hlavným záujmom stala otázka bezpečnosti. Podobne **severoafrikké krajiny** – ako krajiny pôvodu, tranzitu a ako cieľové krajiny – čelia rôznym výzvam v oblasti riadenia migrácie a núteného vysídľovania obyvateľstva, ktoré zhoršujú širšie politické a hospodárske výzvy a ktorých riešenie prostredníctvom individualizovaných prístupov je cieľom dvojstrannej podpory EÚ.

- *Partnerstvá na posilnenie správy a riadenia migrácie*

Podpora vývoja primeraných **rámčov na riadenie migrácie** je hlavným cieľom činností Únie s partnerskými krajinami. Tieto rámce podporujú politiku riadenia v oblasti regulárnej migrácie v dotknutých partnerských krajinách a chránia práva jednotlivcov v pohybe. Napríklad, partneri zo západného Balkánu, so značnou podporou EÚ, počas posledných desiatich rokov v rámci rokovaní o prístupí k EÚ posilnili a zosúladiли svoje národné azylové a migračné systémy s normami EÚ. S podporou EÚ sa v posledných rokoch prijali v krajinách, ako sú Niger a Mauritánia, nové právne predpisy zamerané na boj proti prevádzacstvu migrantov a obchodovaniu s ľuďmi. Posilňovanie kapacít v oblasti riadenia migrácie, azylu a návratu ostávajú naďalej hlavným bodom spolupráce.

Budovanie kapacít v oblasti riadenia hraníc je ďalšou kľúčovou oblasťou činností. Novú fázu v oblasti pohraničnej spolupráce s partnermi v regióne predstavujú dohody o štatúte európskej pohraničnej a pobrežnej strážie medzi EÚ a partnermi zo západného Balkánu. Tieto dohody pomáhajú vytvoriť činnosti na predchádzanie neregulárnej migrácii a boj proti prevádzacstvu migrantov, a to v záujme EÚ aj jej partnerov. Riadenie hraníc bolo takisto hlavnou témou zložky pre severnú Afriku v rámci Núdzového trustového fondu EÚ pre Afriku, ktorý

podporuje poskytovanie odbornej prípravy a vybavenia v Líbyi, Maroku a Tunisku, čo bude pokračovať aj po uplynutí platnosti trustového fondu. Individualizované partnerstvá v oblasti migrácie sa zároveň rozvíjajú opatreniami rozpočtovej podpory, ktorými sa posilňujú oblasti, ako sú kapacita riadenia hraníc v partnerských krajinách ako Maroko.

Podpora tretích krajín zo strany úradu EASO prispieva k posilňovaniu azylových a prijímacích systémov a k riadeniu migrácie s ohľadom na ochranu. Súčasťou činností sú odborná príprava, odborná príprava na pracovisku, príspevky k technickým dokumentom, semináre atď. Úrad EASO v súčasnosti spolupracuje s krajinami západného Balkánu a Tureckom, najmä prostredníctvom vykonávania dohodnutých plánov na posilnenie azylových a prijímacích systémov popri podpore budovania kapacít v regióne Blízkeho východu a severnej Afriky.

Líbya

Desaťročné násilného konfliktu spôsobilo v Líbyi významné migračné výzvy, ktorých dôsledkom bolo vážne porušovanie ľudských práv a zúfalé podmienky migrantov a utečencov, ako aj vlna prevládajúceho migranta s rizikom veľkej straty na životoch na mori. Na pomoc Líbyi zlepšiť jej riadenie migrácie je zavedená komplexná škála opatrení, ktorá získala zo zložky pre severnú Afriku v rámci Núdzového trustového fondu pre Afriku portfólio pomoci súvisiacej s migráciou vo výške 455 miliónov EUR. Cieľom činnosti EÚ je ochrana osôb v núdzi a boj proti prevládajúcej migrácii, ako aj proti obchodovaniu s ľuďmi. To zahŕňa:

- Spoluprácu s agentúrami OSN a medzinárodnými mimovládnyimi organizáciami pri poskytovaní ochrany a hľadani alternatív k zadržiavaniu s cieľom riešiť potreby najzraniteľnejších osôb, najmä detí, žien a obetí obchodovania s ľuďmi alebo rodovo motivovaného násilia. Podpora sa poskytuje aj na zlepšenie životných podmienok utečencov, migrantov, ako aj pre hostiteľské komunity.
- Podporu priamej pomoci osobám, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, vytváraním legálnych možností migrácie vrátane presídlenia. Spolupráca s komisiou OSN pre ľudské práva a Africkou úniou viedla k tomu, že od novembra 2017 bolo evakuovaných 6 379 zraniteľných utečencov a žiadateľov o azyl. Mechanizmy núdzového tranzitu uľahčujú evakuáciu najzraniteľnejších utečencov a žiadateľov o azyl z Líbye do Nigeru a Rwandy. Poskytuje sa prístup k určení postavenia utečenca, presídleniu alebo dokonca k miestnej integrácii.
- Podporu migrantov pri dobrovoľnom návrate a reintegrácii vo svojich krajinách pôvodu, pričom viac ako 53 000 migrantov doposiaľ využilo výhody reintegračných a návratových programov. Činnosť EÚ v Líbyi zároveň stavia na spoločnej práci prostredníctvom pracovnej skupiny EÚ – Africká únia – OSN, ktorá sa od roku 2017 zaoberá problémami týkajúcimi sa ochrany.
- Spoluprácu s líbyjskou pobrežnou strážou s cieľom bojovať voči prevládajúcej migrácii, zachraňovať životy a poskytovať kapacitu v oblasti riadenia hraníc pri dodržiavaní ľudských práv.
- Iniciatívu „Tím Európa“ naplánovanú pre trasu cez centrálnu Stredozemie, ktorá bude dôležitá na to, aby sa mohlo pokračovať v práci na mnohých výzvach, ktorým Líbya čelí v oblasti migrácie.

– Podpora spolupráce pri návrate, readmisii a reintegrácii

Skutočné návraty, readmisia a reintegrácia sú dôležitými prvkami komplexného prístupu k migrácii a azylu stanoveného v pakte a prispievajú k vzájomne prospešným partnerstvám

v oblasti migrácie. Rozšírenie a zlepšenie vykonávania existujúcich dohôd²⁹ a dojednaní³⁰ EÚ o readmisii predstavuje dôležitú súčasť vzťahov s kľúčovými partnermi³¹.

Komisia predložila 10. februára 2021 svoju historicky **prvú hodnotiacu správu za rok 2019 o úrovni spolupráce s partnerskými krajinami v oblasti readmisie** podľa vízového kódexu. Cieľom je poskytnúť štruktúrovaný prístup na zlepšenie spolupráce v oblasti readmisie, pričom sa ako súčasť prebiehajúceho dialógu s partnermi o tejto téme určili jasné nedostatky. Na správu v júli 2021 nadviazali návrhy Rade, aby prijala konkrétne dočasné opatrenia o krátkodobých vízach, ktoré sa majú uplatniť v prípade žiadateľov o vízum, ktorí sú štátnymi príslušníkmi Bangladéša, Iraku a Gambie. Rada v súčasnosti rozhodne o návrhu Komisie, pričom zohľadní vývoj spolupráce v oblasti readmisie. Komisia s podporou agentúry Frontex a na základe vstupov predložených členskými štátmi v súčasnosti pripravuje druhú správu na hodnotenie spolupráce v oblasti readmisie za rok 2020.

Komisia prijala v apríli 2021 **stratégiu EÚ pre dobrovoľné návraty a reintegráciu**³² na zlepšenie účinnosti, koordinácie a vplyvu programov EÚ a vnútroštátnych programov v tejto oblasti. V tejto stratégii sa stanovujú praktické opatrenia, ktorými chce posilniť právny a operačný rámec dobrovoľných návratov z Európy a tranzitných krajín, zlepšiť kvalitu návratových a udržateľných reintegračných programov, lepšie prepojiť návraty na rozvojové iniciatívy a upevniť spoluprácu s partnerskými krajinami. Agentúra Frontex v súvislosti s vykonávaním tejto stratégie dosiahla značný pokrok pri využívaní svojho mandátu v oblasti reintegrácie, pričom s členskými štátmi spolupracovala na spustení svojich pilotných spoločných reintegračných služieb vo viacerých tretích krajinách v máji 2021, čím pripravuje pôdu pre presun činností z európskej siete pre návrat a reintegráciu, ktorý sa má dokončiť v júni 2022.

Činnosť v tejto oblasti sa zameriava nielen na návraty z EÚ do tretích krajín, ale aj na podporu návratov z tranzitných krajín pozdĺž migračných trás do krajín pôvodu. Dôležitým príkladom takejto činnosti je **spoločná iniciatíva EÚ – IOM**. Touto iniciatívou sa od mája 2017 do apríla 2021 poskytla pomoc viac ako 50 000 migrantom, ktorí boli zachránení alebo zadržaní na mori alebo v púšti. Okrem toho sa viac ako 95 000 migrantov vrátilo dobrovoľne, a to hlavne z Líbye a Nigeru, ako aj z Mali a Džibutska. Táto spoločná iniciatíva poskytla v krajinách pôvodu podporu EÚ na reintegráciu pre viac ako 112 000 migrantov.

- Vytváranie legálnych možností migrácie do Európy

Podpora legálnych možností migrácie predstavuje ďalší kľúčový pilier spolupráce s externými partnermi. Nejde o novú prioritu EÚ: od roku 2015 viac ako 81 000 ľudí získalo prostredníctvom **presídľovania** ochranu v EÚ. Napriek narušeniam v dôsledku pandémie členské štáty od januára 2020 do júna 2021 presídlili približne 13 500 osôb, ktoré potrebujú ochranu. Komisia v júli 2021 vyzvala členské štáty na 11. fóre na tému presídľovania, prijímania osôb z humanitárnych dôvodov a doplnkových možnostiach prijímania, aby prisľúbili účasť na ďalšom programe presídľovania *ad hoc* v roku 2022. Fórum na vysokej úrovni, ktoré sa po prvýkrát uskutočnilo za prítomnosti ministrov Kanady a USA, sa dohodlo na

²⁹ Hongkong, Macao, Srí Lanka, Albánsko, Rusko, Ukrajina, Severné Macedónsko, Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Srbsko, Moldavsko, Pakistan, Gruzínsko, Arménsko, Azerbajdžan, Turecko, Kapverdy, Bielorusko.

³⁰ Afganistan, Gambia, Guinea, Bangladéš, Etiópia a Pobrežie Slonoviny.

³¹ Rokovania o dohode o readmisii s Nigériou, ktoré boli pozastavené od roku 2018, sa obnovili v januári 2021.

³² COM(2021) 120, 27. 4. 2021.

zintenzívnení spoločného úsilia v oblasti presídľovania. EÚ sa zároveň zapája do činností skupiny G7 s cieľom spolupracovať na koordinovanom prístupe v oblasti bezpečných a legálnych trás presídľovania, a to aj v spolupráci so susediacimi a inými krajinami v regióne, ktoré prijímajú utečencov. Nadchádzajúce fórum EÚ na vysokej úrovni zamerané na poskytovanie ochrany ohrozeným Afgancom

v októbri je kľúčovou príležitosťou na vymedzenie príspevku k balíku na podporu Afgancov, pokiaľ ide o presídľovanie a ďalšie bezpečné a legálne možnosti získania ochrany ako alternatívy k neregulárnej migrácii Afgancov, ktorí najviac potrebujú ochranu.

Komisia v súlade s **odporúčaním komisie o legálnych možnostiach získania ochrany** v EÚ³³ začala popri presídľovaní osvetovú prácu na podporu doplnkových možností prijímania späť so štúdiom a prácou. Na financovanie sa vybralo šesť projektov týkajúcich sa doplnkových možností prijímania s cieľom podporiť prijímanie utečencov a budovať kapacity v členských štátoch³⁴. Úrad EASO vyvíja činnosť v oblasti európskeho prístupu k programu súkromného sponzorstva, aby členským štátom pomohol zavádzať alebo rozširovať programy súkromného sponzorstva s cieľom prideliť občianskej spoločnosti a spoločenstvám štruktúrovanejšiu úlohu pri prijímaní a integrácii utečencov.

V súčasnosti prebieha viacero pilotných projektov v oblasti **legálnej migrácie** skúmajúcich možnosti cielenej migrácie pracovnej sily v záujme členských štátov a partnerov, a to najmä v severnej Afrike³⁵. Z takto nadobudnutých skúseností budú vychádzať partnerstvá zamerané na talenty .

Nové finančné a operačné nástroje

- Boj proti prevádzachtvu migrantov a riešenie príčin neregulárnej migrácie

Komisia v súčasnosti prijíma obnovený **akčný plán EÚ proti prevádzachtvu migrantov na roky 2021 – 2025**,³⁶ v ktorom sa stanovujú opatrenia na boj proti prevádzachtvu a na ochranu základných práv migrantov, pričom sa vychádza z už prebiehajúcich činností v oblasti boja proti prevádzachtvu, a riešia sa nové výzvy vrátane zneužívania migrácie na politické účely. Komisia bude s partnerskými krajinami spolupracovať na vytvorení individualizovaných operačných partnerstiev na boj proti prevádzachtvu ako dôležitej súčasť komplexných partnerstiev podľa nového paktu. Vidina zamestnania, dokonca aj nelegálneho zamestnania, je jedným z hlavných faktorov, ktorý stimuluje neregulárnu migráciu. Komisia v rámci nového paktu oznámila, že posúdi spôsob, akým možno posilniť praktický účinok **smernice o sankciách voči zamestnávateľom**³⁷, pričom sa v tomto prijímanom oznámení navrhuje ďalší

³³ C(2020) 6467, 23. 9. 2020.

³⁴ V rámci týchto projektov sa budú spolufinancovať konzorciá mimovládnych organizácií, v niektorých prípadoch spolu s medzinárodnými organizáciami, na výmenu osvedčených postupov a kapacít na vytváranie doplnkových možností prijímania pre osoby, ktoré potrebujú ochranu, aby mohli byť prijatí do EÚ na účely štúdiá, práce alebo aby sa mohli opätovne pripojiť k rodine, ktorá sa už nachádza v EÚ.

³⁵ Napríklad pilotný projekt „Riešenie nedostatku pracovnej sily prostredníctvom inovačných modelov pracovnej migrácie“ podporuje spoluprácu medzi Belgickom a Marokom v oblasti riadenia legálnej migrácie, pričom ponúka bezpečnú a legálnu možnosť pre mladých odborníkov, ktorí sú pripravení získať kvalifikované pracovné skúsenosti v oblasti IKT.

³⁶ COM(2021) 591.

³⁷ COM(2021) 592.

postup na posilnenie vykonávania so zameraním na sankcie voči zamestnávateľom, opatrenia na ochranu práv neregulárnych migrantov, ako aj na inšpekcie.

- **Partnerstvá zamerané na talenty**

Partnerstvá zamerané na talenty, ktoré boli vytvorené na konferencii na vysokej úrovni z 11. júna, môžu EÚ pomôcť strategicky postupovať pri rozvíjaní silných, vyvážených a vzájomne prospešných partnerstiev v oblasti migrácie s kľúčovými partnerskými krajinami a zároveň prilákať talenty, ktoré Európa potrebuje. Partnerstvá poskytnú komplexný politický a finančný rámec na lepšie prepájanie zručností a potrieb medzi EÚ a cieľovými partnerskými krajinami, pričom budú spájať nástroje EÚ a členských štátov na spoluprácu v oblasti legálnej migrácie a mobility. Komisia bude spolupracovať s členskými štátmi a zamestnávateľmi, sociálnymi partnermi a vzdelávacími agentúrami na začatí prvých partnerstiev zameraných na talenty, vychádzajúc z existujúcich skúseností s niektorými severoafrickými krajinami, a ďalšie partnerstvá by sa mohli postupne spustiť aj na iných miestach podľa záujmu členských štátov.

- **Iniciatívy „Tím Európa“**

„Tím Európa“ tvorí EÚ, jej členské štáty, ako aj EIB a EBOR a jeho cieľom je posilniť koordináciu, súdržnosť a komplementárnosť činností na prehĺbenie vplyvu EÚ. Iniciatívy „Tím Európa“ pre jednu krajinu a pre viaceré krajiny, ktoré sú súčasťou programovania financovania z prostriedkov Únie, môžu zapojiť členské štáty do vykonávania priorít migračnej politiky EÚ. V súčasnosti prebieha vývoj dvoch iniciatív „Tím Európa“ pre viaceré krajiny, jedna je na základe návrhu Španielska určená pre trasu cez západné Stredozemie a Atlantik a druhá podľa návrhu Talianska a Francúzska pre trasu cez centrálnu Stredozemie. Tretiu iniciatívu navrhuje Komisia s cieľom reagovať na regionálnu krízu vysídľovania v Afganistane.

- **Financovanie**

V nariadení o nástroji NDICI – Globálna Európa sa stanovuje, že konkrétne by sa na činnosti v tretích krajinách, ktoré sa týkajú migrácie, malo z celkových rozpočtových prostriedkov vo výške 79,8 miliardy EUR vyhraďovať orientačne 10 %. Stanovujú sa v ňom hlavné ciele³⁸ a konkrétne oblasti spolupráce a intervencie, na ktoré sa má vzťahovať. Prebieha príprava viacročných orientačných programov zameraných na krajiny, regióny a tematické oblasti, ktorá by sa mala dokončiť do konca roka. Zároveň sa tým umožnia rozhodnutia o prvých opatreniach do konca roka 2021. Na základe požiadavky Európskej rady Komisia v novembri predloží správu o tom, ako plánuje využiť orientačných 10 % z rozpočtových prostriedkov určených pre migráciu.

Z doterajších príprav vyplýva, že migrácia a nútené vysídľovanie obyvateľstva budú zohrávať dôležitú úlohu v programových dokumentoch a budú sa považovať za prioritnú oblasť zapojenia do viacročných orientačných programov zameraných na krajiny, ktoré boli vypracované pre kľúčové krajiny záujmu a angažovanosti EÚ. Ak migrácia a nútené vysídľovanie obyvateľstva nie sú stanovené ako priorita na vnútroštátnej úrovni, takého

³⁸ V nariadení sa uvádza, že finančné prostriedky z nástroja NDICI – Globálna Európa „by mali prispieť k zabezpečeniu prístupu k medzinárodnej ochrane, riešeniu základných príčin neregulárnej migrácie a núteného vysídľovania, posilneniu riadenia hraníc a úsiliu o predchádzanie neregulárnej migrácii a nútenému vysídľovaniu, boju proti obchodovaniu s ľuďmi a prevádzkačstvu migrantov a k práci na dôstojných a udržateľných návratoch, readmisii a prípadne opätovnom začlenení, a to na základe vzájomnej zodpovednosti a plného dodržiavania humanitárnych záväzkov a záväzkov v oblasti ľudských práv podľa medzinárodného práva a práva Únie a spoluprácou s diasporami a podporou legálnych možností migrácie.“

opatrenia sa budú začleňovať do ďalších prioritných oblastí činnosti. Migrácia bude mať významné miesto aj vo všetkých regionálnych viacročných orientačných programoch, najmä v tých, ktoré sa vzťahujú na oblasti subsaharskej Afriky, Ázie a južného susedstva. Ich súčasťou budú špecializované programy pre viaceré krajiny regiónu, vzťahujúce sa napríklad na migračné trasy alebo na prípady, ak krajiny čelia podobným problémom. V rámci regionálnych viacročných orientačných programov sa môžu konkrétnym krajinám zároveň poskytnúť dodatočné finančné prostriedky, a to na základe flexibilného prístupu, ktorý môže zároveň stimulovať angažovanosť a partnerstvo s EÚ. Niektoré opatrenia v oblasti migrácie a núteného vysídľovania obyvateľstva sa budú vykonávať kombináciou úsilia členských štátov a EÚ spoločne ako iniciatívy „Tím Európa“. Všetkým migračným trasám sa bude venovať adekvátna pozornosť a finančné krytie bude zodpovedať väčším ambíciám a úrovni výziev migračnej politiky EÚ. Pokiaľ ide o oblasť susedstva, možno očakávať, že investície v oblasti migrácie presiahnu orientačných 10 % stanovených v rámci nástroja NDICI – Globálna Európa.

Budúce migračné programy v predvstupových krajinách, ktoré sú financované z **nástroja predvstupovej pomoci (IPA III)**, budú mať formu dvojstranných aj regionálnych programov. Naplánovanými činnosťami na západnom Balkáne sa budú naďalej posilňovať systémy riadenia migrácie a azylové systémy, ako aj riadenie hraníc. Stálu pozornosť bude treba venovať situácií v oblasti prijímania v Bosne a Hercegovine.

6. INTEGRÁCIA A ZAČLENENIE

EÚ sa zároveň usilovala o podporu členských štátov pri riešení dôležitej výzvy **integrácie migrantov a občanov Únie s migrantským pôvodom**. Účinné integračné politiky podporujú správne riadenie migrácie a zároveň sú kľúčovým prvkom sociálnej politiky EÚ prostredníctvom európskeho piliera sociálnych práv, v ktorom sa zdôrazňuje, že zlepšenie situácie osôb s migrantským pôvodom bude nesmierne dôležité na dosiahnutie v ňom stanovených cieľov³⁹.

Komisia v nadväznosti na nový pakt prijala v novembri 2020 **akčný plán pre integráciu a začlenenie na roky 2021 – 2027**⁴⁰ ako prvý kľúčový výstup, ktorého súčasťou je takmer 60 opatrení v oblastiach vzdelávania, zamestnanosti a zručností, zdravia a bývania. Jeho vykonávanie už prebieha, a to vrátane vydania súboru nástrojov s praktickými usmerneniami o inklúzii vo vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve⁴¹. Komisia v marci 2021 uzavrela partnerstvo s Výborom regiónov s cieľom začať politický dialóg a podporiť učenie a výmeny informácií o integrácii s miestnymi a regionálnymi orgánmi⁴². Zároveň uverejnila súbor nástrojov o používaní finančných prostriedkov EÚ na integráciu osôb s migrantským pôvodom na roky 2021 – 2027⁴³. Komisia sa v spolupráci s Európskym hospodárskym a sociálnym

³⁹ <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/downloads/KE0921008ENN.pdf>

⁴⁰ COM(2020) 758 final.

⁴¹ Uverejnené vo februári 2021: <https://op.europa.eu/s/pcwl>

⁴² [Integrácia migrantov: Partnerstvo Komisie a Výboru regiónov na podporu miestnych opatrení zo strany EÚ \(europa.eu\)](https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/downloads/KE0921008ENN.pdf)

⁴³ Komisia okrem toho organizuje podujatia vzájomného učenia o integrácii a začlenení migrantov v prospech orgánov členských štátov EÚ a zainteresovaných strán. Výsledky sú k dispozícii na webovom sídle platformy.

výborom pravidelne zapája do konzultácie a dialógu s organizáciami občianskej spoločnosti v rámci Európskeho fóra pre migráciu⁴⁴.

Aktívne zapájanie migrantov, žiadateľov o azyl a utečencov do návrhu a vykonávania migračných, azylových a integračných politík je mimoriadne dôležité, aby boli efektívnejšie a lepšie prispôsobené potrebám v praxi. Komisia vytvorila expertnú skupinu pozostávajúcu z organizácií, ktoré presadzujú záujmy migrantov, a z expertov na migráciu s migrantským pôvodom, aby Komisii poskytovala poradenstvo týkajúce sa politík v oblasti migrácie, azylu a integrácie migrantov. Prvé zasadnutie expertnej skupiny prebehlo v novembri 2020, po ktorom nasledovali pravidelné zasadnutia.

7. ZÁVER

Konečným cieľom migračnej politiky EÚ je zabezpečiť, aby migrácia prebiehala bezpečným, legálnym a dobre riadeným spôsobom, umožniť EÚ a jej partnerom riešiť výzvy neregulárnej migrácie a núteného vysídľovania obyvateľstva, ako aj využívať mnohé výhody, ktoré migrácia prináša. Na tento účel EÚ naďalej presadzuje politiky s cieľom dosiahnuť najlepšie výsledky pre svoje členské štáty a partnerov vo svete, v ktorom neregulárna migrácia, nútené vysídľovanie obyvateľstva a legálna mobilita predstavujú neustále výzvu, a buduje účinný systém, ktorý riadi migráciu, chráni základné ľudské práva a láka veľmi potrebný talent a zručnosti.

Trasy a pohyby migrantov, z ktorých mnohí sú zraniteľnými osobami, sa neustále presúvajú. Budú sa úzko monitorovať a tam, kde je možné, predvídať, aby sa zabezpečilo, že EÚ bude pripravená reagovať na nové trendy. Najnovší vývoj v Bielorusku a Afganistane poukazuje na to, že EÚ musí nepretržite hodnotiť nové trendy a byť pripravená na ne reagovať, upravovať súčasné nariadenia a predvídať nové opatrenia na zastavenie zneužívania migračného a azylového systému zo strany štátom sponzorovaného prevádzachstva migrantov alebo zločineckých sietí.

EÚ už prijala mnohé opatrenia na zlepšenie svojej kapacity vysporiadať sa s týmito výzvami. **Rýchly a konštruktívny pokrok týkajúci sa legislatívnych spisov v rámci nového paktu je v súčasnosti rozhodujúci** a bude slúžiť na ďalšie posilnenie schopnosti Európy riadiť migráciu, vytvárať legálne možnosti migrácie, chrániť svoje hranice, prijímať osoby s právom na vstup za humánnych podmienok, ako aj dôstojne zaobchádzať s osobami, ktoré toto právo nemajú, a to v súlade s hodnotami a zásadami EÚ.

⁴⁴ Ďalšie zasadnutie sa uskutoční v októbri 2021. <https://www.eesc.europa.eu/en/sections-other-bodies/other/european-migration-forum>